

ANGLICKÝ JAZYK

charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 6., 7., 8. ročníku 3 hodiny týdně

v 9. ročníku 4 hodiny týdně

2. Vzdělávací obsah

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, rozšiřují svoji dosavadní slovní zásobu a používají náročnější konverzační fráze. Postupně si osvojují složitější zákonitosti anglického jazyka.

Velký význam je kladen na porozumění sdělení rodilého mluvčího formou poslechu a následných doplňovacích a reprodukčních cvičení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli vyjádřit svoje myšlenky a pohovořit o tématech, která se jich týkají. Jsou povzbuzováni k používání cizího jazyka bez stresu, zároveň je posilováno jejich sebevědomí při vyjadřování. Součástí výuky je seznámení s anglicky hovořícími zeměmi, jejich tradicemi a zvyklostmi včetně svátků.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny. Žáci jsou seznamováni i některými odlišnostmi americké angličtiny.

3. Organizace

Výuka probíhá v odborné učebně cizích jazyků, případně v komunitní učebně nebo počítačové učebně.

4. Formy a metody práce

Žáci pracují s učebnicemi, pracovními sešity a slovníky, včetně online slovníku, svůj obzor rozšiřují také používáním anglicky psaných časopisů, textů a videí. Zpracovávají projekty na zadaná témata individuálně nebo ve skupinách. Jsou využívány i online zdroje pro výuku angličtiny.

Do výuky anglického jazyka jsou zařazovány reálie anglicky mluvících zemí v souvislosti se zeměpisným a dějepisným učivem.

Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, krátkodobé projekty.

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojování získaných poznatků do širších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení
- k ověřování výsledků
- k samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- ke snaze pochopit problém
- k vyhledání vhodných informací
- ke kladení vhodných otázek

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- ke komunikaci na odpovídající úrovni v různých situacích
- k umění naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- k výstižnému a souvislému projevu
- k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...
- k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření vlastních potřeb a prožitků a ke sdělování názorů
- ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel klade důraz na

- spolupráci v různě velkých skupinách
- utváření příjemné atmosféry v týmu

- utváření schopnosti sebekontroly
- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci
- k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k respektování názorů ostatních
- k uznávání tradic a hodnot jiných národů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- ke schopnosti efektivně organizovat svou práci
- k vlastnímu zapojení při cestě ke správnému řešení

Kompetence digitální

Učitel vede žáky

- k používání programů, aplikací a webových stránek, které slouží ke zlepšení komunikačních dovedností, rozvoji slovní zásoby, výslovnosti, gramatiky
- k aktivnímu vyhledávání informací při použití digitálních médií, vyhodnocení těchto informací a jejich dalšímu zpracování
- k vytváření vlastního digitálního obsahu – dokumenty, prezentace
- k dodržování zásad bezpečného chování v online prostředí

ANGLICKÝ JAZYK

Očekávané výstupy - 2. stupeň

Poslech s porozuměním

žák

- CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

žák

- CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

žák

- CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

- CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny zřetelně a pomalu - rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich informace - v textech vyhledá známé výrazy a fráze, rozumí významu klíčových slov - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních situacích - reaguje na jednoduché písemné sdělení - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - umí se ústně i písemně vyjádřit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase - popíše osoby, místa a věci ze svého života	- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci příslušného komunikačního záměru žáka – jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění mluvnice: - přítomný čas prostý - otázky - vazba there is - řadové číslovky, datum - přivlastňovací zájmena - osobní zájmena v podmětu i předmětu - like, dislike, can - předložky udávající polohu	OSV – mezilidské vztahy, komunikace EGS – anglicky hovořící země MKV – kulturní diferenciacce Český jazyk – rozdílnost čes. a angl. jazyka Zeměpis – anglicky hovořící země Hudební výchova – písně s angl. texty Projekty na téma: Můj život

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
	tematické okruhy - rodina, kamarád - popis osob - můj život - domov, bydlení - zvířata - svátky	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny zřetelně a pomalu - rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich informace - v textech vyhledá známé výrazy a fráze, rozumí významu klíčových slov - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních situacích - s kamarády se domluví na společném programu - reaguje na jednoduché písemné sdělení - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - umí se ústně i písemně vyjádřit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby, místa a věci ze svého života - ústně i písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace - v reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky	- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci příslušného komunikačního záměru žáka – jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění mluvnice: - vyjadřování množství - počitatelná a nepočitatelná podst. jména - použití some a any - přítomný čas průběhový - rozdíl v užití přítomných časů - používání členů - příslovce frekvenční - sloveso must, mustn't - předložky časové - udávání směru a polohy	OSV – lidské vztahy, komunikace mezi lidmi MKV – kultura a zvyklosti angl. hovořících zemí, srovnání s ČR EGS – anglicky hovořící země Český jazyk – rozdíly mezi čes. a angl. jazykem Hudební výchova – písně s angl. texty Zeměpis – angl. hovořící země Projekty na téma: Moje země Naše škola

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
	tematické okruhy: - jídlo, restaurace, stravovací návyky - příroda, počasí - škola, školní pravidla - denní program, volný čas - domov, Česká republika	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny zřetelně a pomalu - rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich informace - v textech vyhledá známé výrazy a fráze, rozumí významu klíčových slov - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních situacích - s kamarády se domluví na společném programu - reaguje na jednoduché písemné sdělení - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - umí se ústně i písemně vyjádřit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby, místa a věci ze svého života - s kamarády se domluví na společném programu - ústně i písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace - v reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení kladě doplňující otázky	- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci příslušného komunikačního záměru žáka – jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění mluvnice: - minulý čas prostý, could - nepravidelná slovesa - užití členů - vyjádření budoucí času pomocí přítomného času průběhového - způsobová slovesa - přídavná jména a jejich stupňování - podmíňovací způsob (would like)	OSV – komunikace, spolupráce, tolerance EGS – anglicky hovořící země MKV – multikulturalita EV – lidská aktivita a životní prostředí Český jazyk Zeměpis Občanská výchova Rodinná výchova Hudební výchova Výtvarná výchova Projekty na téma: Anglicky hovořící země Slavní lidé

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu - pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací - využívá samostatně slovník	tematické okruhy: - rodina a bydlení - zvyklosti, volný čas - cestování - plány do blízké budoucnosti - svátky - pocity a nálady - příroda, počasí - minulost - Austrálie	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny zřetelně a pomalu - rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich informace - v textech vyhledá známé výrazy a fráze, rozumí významu klíčových slov - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních situacích - s kamarády se domluví na společném programu - reaguje na jednoduché písemné sdělení - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - umí se ústně i písemně vyjádřit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby, místa a věci ze svého života - ústně i písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace - v reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci příslušného komunikačního záměru žáka – jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění učivo: - předpřítomný čas - užití ever, never, since, for, just, yet - nepravidelná slovesa - výrazy too, enough - sloveso will – budoucnost - minulý čas průběhový - užití minulých časů - 1. kondicionál - trpný rod	OSV – komunikace, spolupráce, tolerance EGS – anglicky hovořící země MKV – multikulturalita EV – lidská aktivita a živ. prostředí Ceský jazyk Zeměpis Občanská výchova Rodinná výchova Hudební výchova Výtvarná výchova Projekty na téma: Zaměstnání Zdravý životní styl Moderní technologie Kanada, USA

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu - pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací - využívá samostatně slovník - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni - vyjadřuje se o současných a minulých situacích - umí užívat jednoduché obraty vyjadřující prosbu, omluvu, pokyn, příkaz, pozvání, vzkaz atd.	tematické okruhy: - cestování - město a vesnice - společnost a její problémy - obchody, nakupování - móda - moderní technologie, média - budoucnost - svátky - zdravý životní styl zdraví, sport, kultura - Kanada - Velká Británie, Londýn	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 6., 7. a 8. ročníku	5 hodin týdně
v 9. ročníku	4 hodiny týdně

2. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova

- žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahující se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah
- učí se posuzovat jazykové prostředky textové výstavby a kompozice textu (ve vyšších ročnících)

Jazyková výchova

- žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování

Literární výchova

- žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle
- učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti
- získávají základní čtenářské návyky a schopnosti interpretace a produkce literárního textu

3. Organizace

Výuka probíhá v odborné učebně českého jazyka, případně v komunitní učebně, knihovně nebo počítačové učebně.

4. Formy a metody práce

- užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- výklad, poslech, recitace, dramatizace, prezentace

- samostatná práce
- kolektivní práce

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáka k pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- předkládá žákům dostatek informací a podkladů v různých podobách (ústní, listinné, elektronické)
- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu
- umožňuje přístup k různým jazykovým a literárním pramenům
- vede žáky k postupnému osvojování jazyka jako prostředku k různorodé komunikaci
- vede žáky ke kontrole výsledků, k sebehodnocení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje pokroky všech žáků při hodině
- vede žáky k výraznému čtení
- motivuje žáky k aktivnímu se zapojení do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- seznamuje žáky s různými metodami práce s textem
- vede žáky k aktivnímu plánování postupů i hodnocení činností
- vede žáky k samostatnému řešení problémů a k volbě vhodných způsobů řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- dává dostatečný prostor k rozvoji ústního i písemného projevu ve škole i mimo ni
- vede žáky k zvládnutí pravidel mezilidské komunikace a rozvíjí pozitivní vztah k jazyku v rámci komunikace mezi kulturami

- vede žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- vede žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- umožňuje žákům účinně se zapojit do diskuse a vhodně obhajovat své názory
- vede žáky k porozumění různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými, a to i elektronická), a tím vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci, strategii a záměr a volili vhodné verbální i neverbální prostředky v komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- povzbuzuje žáky při získávání sebedůvěry při veřejném vystupování
- vyžaduje kultivovaný projev žáka jako prostředek prosazení sebe sama
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch a podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- hodnotí každého žáka na základě jeho vlastního pokroku
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- rozvíjí emocionální a estetické vnímání žáků, vede je k individuálnímu prožívání díla, ke sdílení čtenářských zážitků a k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře
- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k multijazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- využívá zkušenosti žáků s komunikáty z prostředí digitálních technologií pro rozvoj jejich personální a interpersonální komunikace a pro utváření jejich hodnotového systému

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- předkládá žákům materiály k pochopení vývoje národa a jazyka a jeho postavení v současném světě

- vede žáky k ochraně našich tradic, kulturního, historického i přírodního dědictví rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- zadává úkoly skupině způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k aktivnímu zapojení se do kulturního dění a ke kladnému postoji k uměleckým dílům
- využívá osobní zkušenosti žáků s komunikací v různých médiích včetně sociálních sítí a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k organizování a plánování učiva
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- zadává úkoly, které vedou ke konkrétní činnosti, požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností v profesní orientaci
- při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vede žáky také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.
- vede žáky soustavně a pravidelně k využívání vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace
- vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč

ČESKÝ JAZYK

Očekávané výstupy - 2. stupeň

Komunikační a slohová výchova

žák

- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Jazyková výchova

žák

- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech

- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
- ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami
- ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Literární výchova

žák

- ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk (mluvnice)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek v souvětí - odlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev	Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky, jazyková norma a kodifikace) Tvarosloví (ohledné slovní druhy) Skladba (základní a rozvíjející větné členy kromě doplňku) Pravopis (lexikální a morfologický) Věta hlavní a vedlejší, spojovací výrazy Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost)	A – zájmena, slovesa Z – vlastní jména

Vyučovací předmět: Český jazyk (sloh)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Vyplňování jednoduchých tiskopisů Korespondence (vzkaz, dopis, e-mail, SMS, telegram) Popis Výtah a výpisky (vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří stručné výpisky nebo výtah) Vypravování Čtení (praktické věcné, prožitkové) Naslouchání (praktické, věcné, zážitkové) Mluvený projev (zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, připravený projev na základě poznámek)	OSV D – starověké Řecko a Řím Z, Př – výpisky z odborného textu Č lit. – řecké a římské báje a pověsti EGS MDV

Vyučovací předmět: Český jazyk (literatura)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
• seznámí se s pojmem literatura • chápe funkci literatury • dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře • orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku, kultivovaně reprodukuje obsah přečteného vlastními slovy • vede si čtenářský deník s vlastní četbou a doporučenou mimočítankovou četbou • sdělí své čtenářské zkušenosti a preference • ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení • posiluje kladný vztah k četbě jako prostředku vzdělávání a rozvíjení emocionálního a estetického vnímání • prostřednictvím recitace a referátů si osvojuje vystupování před ostatními • posiluje kladný přístup k zemi a ke kraji, ve kterém žije • rozlišuje ústní a psané formy literatury • rozlišuje jednotlivé útvary lidové slovesnosti • zná jejich typické znaky	Literatura – členění literatury podle různých hledisek, funkce literatury – literatura umělecká a věcná Čtenářský deník a vlastní četba, recitace Lidová slovesnost - jazykolamy, říkadla, hádanky, přísloví, pranostiky, rčení, lidové písně Epika	Inf – možnost vedení čtenářského deníku v elektronické podobě, k referátu z vlastní četby zpracuje krátkou prezentaci vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Ov – tradice, zvyky, rok v přírodě Hv – lidové písně

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- definuje bajku, uvede známé autory bajek - v textu vyhledá typické znaky bajky a formuluje ponaučení - definuje mýtus, uvede známá díla - v textu vyhledá typické znaky bájí a mýtů - chápe význam bible jako posvátné knihy křesťanství a inspirace výtvarného či hudebního umění - definuje pověst, uvede známá díla a zejména autory českých pověstí, zná nejznámější pověsti svého regionu - v textu vyhledá typické znaky pověstí - vyvodí rozdíl mezi pohádkou lidovou a autorskou - uvede známá díla, sběratele a autory pohádek - v textu vyhledá typické znaky lidové pohádky - charakterizuje hlavní postavy - dokáže vyhledat dobrodružné prvky a popsat znaky dobrodružné literatury	Bajka – výběr z textů známých autorů Báje, mýty a eposy – výběr textů známých autorů, mýty různých národů Bible – Starý a Nový zákon, známé příběhy a jejich převyprávění jinými autory, průnik do dalších oblastí umění Pověsti – výběr z textů známých autorů, druhy pověstí, regionální pověsti Pohádky lidové a autorské – výběr z textů známých autorů, slavní čeští a světoví pohádkáři Dobrodružné příběhy – výběr z textů českých i světových autorů, robinsonády, westerny, detektivky, historické romány, z pravěku, fantazy, ... Humoristická literatura – výběr z textů českých i světových autorů	Vv - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům D – hebrejská, antická mytologie vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Č sloh – charakteristika lit. postavy

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vyhledá v textu humorné prvky, charakterizuje hlavní postavy, formuluje hlavní myšlenku - rozlišuje lyrický a epický text - rozpozná prvky lyriky - rozumí pojmům sloka a verš, rozezná základní druhy rýmů (sdružený, střídavý, obkročný), vytvoří vlastní rým - rozliší baladu a romanci, v Erbenových baladách vyhledá typické znaky lidové balady - definuje drama, rozlišuje dialog, monolog - definuje pojmy komedie, tragédie - dokáže zdramatizovat vhodný lit. text - definuje charakteristické znaky komiksu, chápe komiks jako specifický druh literatury	Lyrika – výběr z textů českých i světových autorů, druhy lyriky (milostná, přírodní, vlastenecká, náboženská, reflexivní, politická) Pojmy: báseň, sloka, verš, rým, metafora, personifikace Lyricko-epické žánry – balada a romance – výběr textů známých autorů Drama - výběr z ukázek dramatu - seznámení s formou - seznámení s pojmy – komedie, tragédie, monolog, dialog - režisér, dramaturg, scénář, Národní divadlo Komiks – propojení výtvarné a literární složky, jazyk komiksu, komiks a film, moderní komiksy, přepracování klasických děl do komiksové podoby	vlastní výtvarný pokus o vytvoření krátkého komiksu ve Vv

Vyučovací předmět: Český jazyk (mluvnice)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Nauka o významu slov - význam slova - slova jednoznačná a mnohoznačná, sousloví, rčení - synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, termíny Nauka o tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky - obohacování slovní zásoby, slovotvorba, odvozování, skládání, zkracování - důraz na odvozování podstatných jmen, přídavných jmen a sloves Tvarosloví - ohebné slovní druhy - slovesa – prohlubování učiva: slovesný rod - neohebné slovní druhy - příslovce – prohlubování učiva: příslovečné spřežky Pravopis – průběžně - pravopis i/y v koncovkách	Č lit. – metafora Př, F, Ch – odborné názvosloví Z – zeměpisné názvy D – dějinné události, rčení Č lit. – umělecký jazyk K. Čapka, J. Drdy Ov – Úmluva o právech dítěte A, N – přejímání slov D – Rudolf II. Hv – představitelé světové a domácí hudby D – Gilgamesh Z – Afrika

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- předpony s-, z-, v-, vz- - předložky s/se, z/ze - skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně Skladba - výpověď a věta - stavba věty - pořádek slov ve větě - základní větné členy - rozvíjející větné členy - druhy vedlejších vět	F, Lit. - čeští nositelé Nobelovy ceny OSV – morální rozvoj člověka

Vyučovací předmět: Český jazyk (sloh)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Popis (výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu)	Svět práce – jednoduchý výrobek Vv – umělecké dílo
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Charakteristika (charakteristika přímá, charakteristika nepřímá)	Ov, Vz – kamarádství
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Subjektivně zabarvený popis (líčení krajiny)	Př – člověk + krajina, ekologie MV
	Výtah (osnova a její druhy)	Inf – samostatné vyhledávání informací Z – oceánské proudy D – Mistr Jan Hus
	Žádost, objednávka, pozvánka (úřední dopis a jeho forma)	Ov – instituce
	Životopis (souvislý text, životopis strukturovaný)	Svět práce, Inf, Ov – volba povolání

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vypravování (ústní i písemné, osnova, kompozice, jazykové prostředky) Čtení (praktické věcné, prožitkové) Naslouchání (praktické, věcné, zážitkové) Mluvený projev (zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, připravený projev na základě poznámek)	Ov – komunikace mezi lidmi Č lit. – umělecká literatura, komiks – J.Foglar, báchorka – J.K.Tyl, sci-fi – E.T.mimozemšťan, Ezop – bajky, libreta Hv – opery B.Smetany

Vyučovací předmět: Český jazyk (literatura)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
1. chápe funkci literatury 2. dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře 3. orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku, kultivovaně reprodukuje obsah přečteného vlastními slovy 4. vede si čtenářský deník s vlastní četbou a doporučenou mimočítankovou četbou 5. formuluje ústně i písemně vlastní názory na přečtený text 6. formuluje dojmy z divadelního nebo filmového představení 7. posiluje kladný vztah k četbě jako prostředku vzdělávání a rozvíjení emocionálního a estetického vnímání 8. prostřednictvím recitace a referátů si osvojuje vystupování před ostatními, výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text 9. rozezná prózu, poezii, drama 10. rozlišuje epiku a lyriku 11. rozlišuje povídku, novelu a román 12. charakterizuje hrdinu, umí reprodukovat děj 13. odlišuje hlavní a vedlejší postavy, hlavní a vedlejší dějovou linku	Čtenářský deník a vlastní četba, recitace Próza – charakteristické znaky prózy, rozdíl od poezie a dramatu • povídka • novela • román, druhy románu (dobrodružný, detektivní, životopisný, humoristický,	Inf – možnost vedení čtenářského deníku v elektronické podobě, k referátu z vlastní četby zpracuje krátkou prezentaci Recitační soutěž Vv – ilustrace Sloh – charakteristika hrdinů, popis postavy

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
14. jednoduše popíše strukturu a jazyk díla, interpretuje smysl díla, hlavní myšlenku 15. charakterizuje znaky fantasy a sci-fi literatury, seznámí se s nejslavnějšími autory a díly 16. chápe rozdíl mezi beletrií, odbornou literaturou (encyklopedie) a literaturou faktu 17. seznámí se s ukázkami jednotlivých žánrů, umí vysvětlit jejich podstatu 18. chápe význam publicistiky 19. seznámí se s aktuálními periodiky a častými publicistickými žánry, pokouší se je samostatně vyhledat v novinách • odlišuje poezii od prózy • vysvětlí rozdíl mezi lyrickou a epickou básní • rozlišuje druhy rýmů • vyhledá obrazná pojmenování, pochopí smysl metafor a personifikací, symbolů 20. má osvojené elementární poznatky o nejstarších dílech světové literatury 21. představí Bibli	psychologický, milostný, válečný, fantastický, deník,..) Fantasy a sci-fi literatura –rozdíl mezi fantasy a sci-fi, výběr z textů Literatura faktu – propojení postupů umělecké literatury s fakty • historická próza, kronika, biografie, autobiografie, paměti, cestopisy, deníky Publicistika – noviny, rozhlas, televize a internet tradice české publicistiky (Tyl, Borovský, Neruda, Čapek,...) • fejeton, esej, soudnička, reportáž, ... Poezie • báseň, sloka, verš, rým, rytmus • zvukomalba, obrazná pojmenování, personifikace, básnické přívlastky, symboly, kontrast, gradace, oxymóron • uplatnění lyriky a epiky • balada, sonet Starověká literatura • vznik písma	Slavné fantasy a sci-fi filmy Kronika Bohdalova Sloh – životopis Vlastní literární tvorba – deník Z – země Evropy a dalších světadílů Ov – aktuality Školní noviny Vlastní literární tvorba – pokus o báseň

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
22. vysvětlí, co je kronika, legenda, rytířský epos - pojmenuje jejich hlavní znaky 23. představí Bibli 24. seznámí se s počátky českého písemnictví - vysvětlí pojmy renesance a humanismus - seznámí se s vybranými ukázkami z děl období humanismu a renesance, seznámí se s dílem W. Shakespeara - vysvětlí pojmy baroko a klasicismus - seznámí se s osobností a dílem J.A.Komenského - osvojí si základní poznatky o fungování a společenské roli současných médií	- hrdinský epos - Mezopotámie, Indie, Řecko (Ilias a Odyssea) - řecké a římské drama - židovská literatura – Bible a Starý zákon Středověká literatura - Bible a Nový zákon - legenda - dvorská lyrika a rytířský epos - počátky písemnictví u nás - kronika Renesance a humanismus - podstata pojmů - sonety, novely, cestopisy - villonská balada - Bible kralická W. Shakespeare Baroko a klasicismus - J.A. Komenský - jarmareční písně - bajky, drama Mediální výchova - práce s novinovými texty - základní publicistické žánry	D – starověké civilizace D - Velká Morava, český stát- Přemyslovci, Lucemburkové Vv, Hv – románské a gotické umění D Vv – renesanční umění D – J.A.Komenský Vv – ilustrace písně

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
• seznamuje se s jednotlivými publicistickými žánry • učí se analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr • na příkladech vysvětlí, jak volba záběru (např. u fotografie) směřuje diváka ke konkrétnímu výkladu sdělení • rozeznává zvolené výrazové prostředky jako příznakové a roli jejich citového zabarvení pro „navádění“ uživatele k určitému výkladu obsahu sdělení • rozezná rozdíly mezi „seriózním“ a „bulvárním“ zpravodajstvím a výrazové prostředky, které jsou pro ně příznačné • chápe vliv reklamy na rozhodování lidí	• titulek a podtitulek • informace a dezinformace • seriózní a bulvární tisk • reklama • klišé • komunikační záměr autora Besedy a divadelní představení - dle aktuální nabídky	Návštěva Horáckého divadla

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - formuluje vlastní názory na přečtený text - orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo) - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text - tvoří vlastní literární text podle svých schopností na základě znalostí literární teorie	Můj domov Pověsti, kroniky, legendy Bylo - nebylo Mytologie, pohádka, bajka, cestopis Co nás zajímá Povídka, lyrika, epika, žánr deníku, sci-fi, dobrodružná literatura Způsoby interpretace literárních a jiných děl Návštěva knihovny, besedy, filmová a divadelní představení dle aktuální nabídky	Vv, Hv - románské, gotické umění (stav., soch., mal.) + hudba D - Velká Morava, český stát- Přemyslovci, Lucemburkové OSV – mezilidské vztahy MKV – charakteristika člověka EGS – cestování

Vyučovací předmět: Český jazyk (mluvnice)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Obohacování slovní zásoby - nauka o tvoření slov - slova přejatá (výslovnost, pravopis) Tvarosloví - skloňování obecných slov přejatých a cizích vlastních jmen - užití cizích vlastních jmen v textu - slovesný vid Skladba - věta jednoduchá, souvětí - druhy vedlejších vět - významové poměry mezi souřadně spojenými větami hlavními - významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami - souvětí souřadné a podřadné - spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí - jazykové rozbory	Č lit. – J.Werich, K.Čapek MK Hv, Vv – významné osobnosti OSV Z – zajímavosti Vz – zásady společenského chování Ch – chem. složení léků EV MK

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický	Obecné poučení o českém jazyce - jazyk národní a mateřský - slovanské jazyky - útvary českého jazyka a jazyková kultura Pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický	D – Slované ve střední Evropě - vývoj písma Slovanů VMEGS

Vyučovací předmět: Český jazyk (sloh)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky, stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a přednese výklad s oporou textu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému	Výtah Charakteristika literární postavy Výklad Líčení	Vz – ochrana za mimořádných okolností EV – Základní podmínky života Č lit – Tolkien (představitost) Jirotka (poznání lidí) Exupery (fantazie) OSV – Osobnostní rozvoj, kreativita Př, F, CH – objevitelé a vynálezci VMEGS – Jsme Evropané

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Úvaha Poučení o slohu Čtení (praktické věcné, prožitkové) Naslouchání (praktické, věcné, zážitkové) Mluvený projev (zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, připravený projev na základě poznámek)	Vv – J. Zrzavý OSV – Kreativita F, Z – zákonitosti světa a lidský život EV – Základní podmínky života Z – řeka, strojírenství Vz, Ov – rodina, vztahy mezi lidmi OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

Vyučovací předmět: Český jazyk (literatura)

Ročník: 8.

[illegible]

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
37. odlišuje hlavní a vedlejší postavy, hlavní a vedlejší dějovou linku 38. jednoduše popíše strukturu a jazyk díla, interpretuje smysl díla, hlavní myšlenku 39. chápe rozdíl mezi beletrií a literaturou faktu 40. chápe význam publicistiky 41. seznámí se s některými publicistickými žánry • odlišuje poezii od prózy • vysvětlí rozdíl mezi lyrickou a epickou básní • rozlišuje druhy rýmů • vyhledá obrazná pojmenování, pochopí smysl metafor a personifikací, symbolů • seznámí se s netradičními druhy básní • seznámí se s aforismy a anekdotami, pochopí smysl, rozumí slovu pointa • vysvětlí podstatu a znaky romantické literatury	thriller, horor, detektivka • novela • povídka – dobrodružná, humoristická, hororová aj. Literatura faktu a publicistika • cestopis • korespondence • memoáry • črta Poezie • rytmus, rým, motiv • básnické prostředky a figury • kaligram, konkrétní poezie Aforismus a anekdota • druhy a témata aforismů, druhy anekdot, pointa, ironie, slovní humor Světová a česká literatura 1. pol. 19. stol. Romantismus • znaky romantické literatury • představitelé světové romant. literatury • ohlasová poezie	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- seznámí se s významnými představiteli světové a české romantické literatury a ukázkami z některých jejich děl - vysvětlí podstatu a znaky realistické literatury - seznámí se s významnými představiteli světové a české realistické literatury 2.pol. 19. století a ukázkami z některých jejich děl - seznámí se s jednotlivými literárními směry na přelomu 19. a 20. stol. a počátku 20 stol., vysvětlí jejich podstatu - vyhledává básnické obrazy, snaží se vysvětlit symboly, diskutuje se spolužáky nad jejich smyslem, popíše svoje dojmy z přečteného - pokouší se o vlastní tvorbu (kaligram, krátké pásmo)	- Erben a balada - Máchův Máj Světová a česká literatura 2. pol. 19. stol. Realismus - znaky realistické literatury - naturalismus - představitelé realistické literatury B. Němcová, A. Jirásek, K. H. Borovský, J. Neruda aj. Světová a česká literatura na přelomu století - prokletí básníci - symbolismus - dekadence - impresionismus - anarchismus a antimilitarismus Avantgarda - pásmo, volné asociace - konkrétní poezie - futurismus - dadaismus Proletářská poezie, poetismus a surrealismus Meziválečná literatura	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
• seznámí se s některými představiteli světové a české meziválečné literatury a jejich dílem • vysvětlí, jak se do literatury promítá téma války • rozliší prózu a dramatický text • seznámí se s vývojem českého dramatu 19. a 1. pol. 20. stol. • zná důležité informace o Národním divadle • seznámí se s Osvobozeným divadlem a tvorbou Voskovce, Wericha a Ježka, zná některé známé písně • seznámí se s dílem J.K.Tyla (souvislost s českou hymnou) • seznamuje se s dalšími publicistickými žánry • učí se analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr • porovnáváním textů odhalí zkreslující a manipulativní záměr autora • učí se pracovat s informacemi v grafech	• J. Hašek, E. M. Remarque, E. Hemingway, K. Čapek aj. Drama a historie českého divadla • J. K. Tyl • Národní divadlo • Osvobozené divadlo a V+W • K. Čapek Mediální výchova • zábava v médiích • poučení v médiích • manipulace v médiích • fotoreportáž • grafy Besedy a divadelní nebo filmová představení - dle aktuální nabídky	Návštěva Horáckého divadla

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
• projevuje zájem navštěvovat divadelní a filmová představení, vyjádří svůj názor na představení		

Vyučovací předmět: Český jazyk (mluvnice)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Slovní zásoba a význam slova - slovo a sousloví, věcné významy slov, slovní zásoba - synonyma, homonyma, antonyma - slohové rozvrstvení slovní zásoby Nauka o tvoření slov - stavba slova, odvozování, skládání, zkracování Tvarosloví - slova ohebná, u přídavných jmen důraz na stupňování, u sloves na přechodníky - slova neohebná - mluvnické významy a tvary slov Skladba - věty podle postoje mluvčího - věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty - mluvnický zápor - skladební dvojice s důrazem na přívlastek a doplněk - věta hlavní a vedlejší, souvětí podřadné a souřadné, druhy vedlejších vět	A, N – přejímání slov Č lit – literatura 19. století

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	- významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami - složité souvětí - řeč přímá a nepřímá, samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná, pořádek slov - stavba textu Pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický - vlastní jména Zvuková stránka jazyka - hlásky, hláskové skupiny - modulace souvislé řeči (přízvuk – slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Obecné výklady o českém jazyce - projev mluvený a psaný, řeč, jazyk a komunikace - slovanské jazyky - útvary českého jazyka, jazykověda a jazyková kultura - základy vývoje češtiny	D – rétorika MKV OSV MV

Vyučovací předmět: Český jazyk (sloh)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Výklad (osnova výkladu, jazykové prostředky) Popis (pracovního postupu, uměleckého díla, subjektivně zabarvený) Charakteristika (přímá, nepřímá, vlastní charakteristika, charakteristika rodiny) Vypravování (vypravování ústní i písemné, vypravování jako základ epických děl, „hodina s knihou“, vypravování retrospektivní, rodinná kronika) Úvaha (cíl úvahy, samostatné projevy – využití citátu, vyvození závěru) Proslov, projev	Př – africká fauna Ch – novinky v přepravě propanbutanu Př – herbář EV Př, F, Ch – laboratorní pokusy Svět práce – ruční práce, jednoduchý výrobek Inf – vyhledávání informací Vv – umělecká díla Př – příroda a člověk OSV Ov, Vz – sebepoznávání, rodina Č lit – epika Ov, Vz – sebepoznávání, kritika, rodina, vztahy OSV M – logika, zobecňování, vyvozování

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích	(řečnický styl, neverbální jazykové prostředky, řečnická otázka, zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu) Diskuse (řízení diskuse) Fejeton (znaky) Funkční styly (přehled, vyhledávání na základě typických znaků) Čtení (praktické věcné, prožitkové) Naslouchání (praktické, věcné, zážitkové)	D – rétorika v Řecku a Římě Ov, Vz – rodina, oslavy výročí, etiketa MV MV Č lit – tvorba Nerudy, Čapka Inf – vyhledávání informací

Vyučovací předmět: Český jazyk (literatura)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- orientuje se v základních literárních směrech 20. st. - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - tvoří vlastní literární text podle svých schopností na základě znalostí literární teorie	<u>Můj domov a svět</u> <u>Za literárními památkami</u> - novela <u>Realismus v literatuře</u> <u>Moderna</u> <u>Avantgarda</u> <u>Válečná literatura</u> <u>Literatura 2. pol. 20. století</u> - oficiální, exilová a samizdatová česká literatura, moderní román Návštěva knihovny, besedy, filmová a divadelní představení dle aktuální nabídky	Vv,Hv – umění 20. století Ov – problémy lidské nesnášenlivosti D – dějiny 20. století VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů Osob. a sociál. výchova Multikulturní výchova Mediální výchova

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět Cvičení z českého jazyka se vyučuje jako povinně volitelný předmět:
v 9. ročníku 1 hodina týdně

2. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.
-žáci získávají a prohlubují vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování a užívání spisovné podoby českého jazyka
-žáci se připravují v oboru český jazyk k dalšímu studiu na středních školách a přijímacím zkouškám na ně
-vede žáky ke kritickému čtení a vnímání mediálních sdělení

3. Organizace

Výuka probíhá v odborné učebně českého jazyka, případně v komunitní učebně, knihovně nebo počítačové učebně.

4. Formy a metody práce

-výklad
-skupinová práce
-využití Sciotestů
-využití počítačových programů

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- předkládá žákům dostatek informací a podkladů v různých podobách (ústní, listinné, elektronické)
- umožňuje přístup k různým jazykovým a literárním pramenům
- vede žáky k postupnému osvojování jazyka jako prostředku k různorodé komunikaci

- vede žáky ke kontrole výsledků, k sebehodnocení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje pokroky všech žáků při hodině
- vede žáky k výraznému čtení
- motivuje žáky k aktivnímu se zapojení do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- seznamuje žáky s různými metodami práce s textem
- vede žáky k aktivnímu plánování postupů i hodnocení činností
- vede žáky k samostatnému řešení problémů a k volbě vhodných způsobů řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- dává dostatečný prostor k rozvoji ústního i písemného projevu ve škole i mimo ni
- vede žáky k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a rozvíjí pozitivní vztah k jazyku v rámci komunikace mezi kulturami
- umožňuje získávání a předávání informací k vyjádření potřeb a prožitků žáků i ke sdělování jejich názorů
- vede žáky k formulování a vyjádření svých myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižně a kultivovaně - ústně i písemně
- umožňuje žákům účinně se zapojit do diskuse a vhodně obhajovat své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- povzbuzuje žáky při získávání sebedůvěry při veřejném vystupování
- vyžaduje kultivovaný projev žáka jako prostředek prosazení sebe sama
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch a podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- hodnotí každého žáka na základě jeho vlastního pokroku
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky ke spolupráci ve skupině

- rozvíjí emocionální a estetické vnímání žáků, vede je k individuálnímu prožívání díla, ke sdílení čtenářských zážitků a k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře

Kompetence občanské

Učitel

- předkládá žákům materiály k pochopení vývoje národa a jazyka a jeho postavení v současném světě
- vede žáky k ochraně našich tradic, kulturního, historického i přírodního dědictví a k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- zadává úkoly skupině způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k aktivnímu zapojení se do kulturního dění a ke kladnému postoji k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k organizování a plánování učiva
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- zadává úkoly, které vedou ke konkrétní činnosti, požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností v profesní orientaci

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vede žáky také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

- vede žáky soustavně a pravidelně k využívání vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace
- vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - v písemné projevu zvládá psaní i/y v kořeni slova, předponách a příponách - zvládá psaní i/y v koncovkách podstatných jmen, přídavných jmen - zvládá pravopis i/y v koncovkách sloves, v přičestí minulém ve shodě přísudku s podmětem - v písemném projevu zvládá pravopis skupin bě/bje, vě/vje, mě/mně, ú/ů a zdvojených souhlásek - zvládá pravopis předpon s/z, se/ze, vz, předložek s/z, se/ze - orientuje se v českém hláskovém systému	Základní jazykové příručky a práce s nimi (Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Slovník cizích slov, Stručná mluvnice česká,...) Pravopis - vyjmenovaná slova - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně - zdvojené souhlásky - u/ú/ů - předložky s,z - předpony s,z,vz - souhláskové skupiny - i/y v koncovkách slov - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - velká písmena ve vlastních názvech - slova přejatá Stavba slova, významy a tvoření slov - hláska a písmeno, souhlásky, samohlásky, dvojhásky	Práce s internetovými jazykovými příručkami Procvičování na počítači pomocí výukových programů a www stránek k tomu určených https://www.umimecesky.cz/ https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_cj2.php https://www.skolasnadhledem.cz/profile/prehled https://umimcestinu.cz/ https://prijimacky.cermat.cz/menu/testova-zadani-k-procvicovani/testova-zadani-v-

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
• najde ve slově předponu, kořen, příponu, koncovku, rozpozná / vymyslí slova příbuzná • rozlišuje slova nadřazená, podřazená a souřadná • u mnohoznačných slov odhalí jednotlivé významy na základě metafory nebo metonymie, určí významy homonym • zvolí vhodná synonyma a antonyma • rozliší sousloví a volné spojení slov • vysvětlí význam přísloví, pořekadel, rčení • rozliší spisovné a nespisovné slovo • pozná slovo citově zabarvené • vysvětlí význam vybraných přejatých slov, nahradí je vhodným českým synonymem • rozezná odvozeninu, složeninu a zkratku, u známých zkratk vysvětlí význam • určí slovní druhy • u podstatných jmen určuje mluvnické kategorie • rozliší jméno konkrétní a abstraktní • rozliší jméno pomnožné, hromadné, látkové • používá spisovné tvary jmen a správné duálové tvary	• kořen, předpona, přípona, koncovka, slova příbuzná • významové vztahy mezi slovy (slovo nadřazené, podřazené, souřadné) • slova jednoznačná a mnohoznačná • synonyma, antonyma, homonyma • slova citově zabarvená • slovo a sousloví • přísloví, pořekadlo, rčení, pranostika • slova spisovná a nespisovná (obecná čeština, slang, argot, nářečí) • slova domácí a přejatá • obohacování slovní zásoby • tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování Tvarosloví Podstatná jména • mluvnické kategorie, vzory • konkrétní a abstraktní • pomnožná, hromadná látková • spisovné tvary podle vzorů • odchylky od pravidelného skloňování (části těla) Přídavná jména • druhy - tvrdá, měkká, přivlastňovací	pdf/ctyrlete-obory-cesky-jazyk-a-literatura

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozlišuje druhy přídavných jmen - ovládá stupňování příd. jmen - používá správně jmenné tvary včetně pravopisu - zařadí zájmena k jednotlivým druhům - ovládá spisovné tvary zájmen včetně pravopisu - zařadí číslovky k jednotlivým druhům - ovládá spisovné tvary číslovek včetně pravopisu - určuje správně všechny mluvnické kategorie sloves - ovládá spisovné slovesné tvary včetně pravopisu (bychom, byste, ses, sis,... - převeďte sloveso z rodu činného do trpného a naopak - určí vidové protějšky - pozná přechodníkový tvar - zařadí sloveso ke třídě a vzoru - rozlišuje neohebné slovní druhy, stupňuje správně příslovce - rozliší věty podle postoje mluvčího, doplní vhodné znaménko za větu	- mluvnické kategorie - stupňování - jmenné tvary Zájmena - druhy zájmen - skloňování, spisovné tvary a pravopis Číslovky - druhy číslovek - skloňování (zejména dva/oba) a pravopis Slovesa - mluvnické kategorie – osoba, číslo, způsob, čas, rod, vid, třída, vzor - přechodníky Příslovce - druhy - stupňování Předložky - vlastní a nevlastní Spojky - souřadící a podřadící Částice a citoslovce Skladba	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
• pozná, které tvrzení odpovídá a neodpovídá informacím v textu • najde v textu požadovanou informaci • uplatňuje své znalosti v komplexním jazykovém rozboru • seznámí se s rozdělením jazyků, seznámí se s rozdělením slovanských jazyků • dodržuje zásady spisovné výslovnosti • rozdělí hlásky na samohlásky, dvojhásky a souhlásky • vysvětlí rozdíl mezi souhláskou znělou a neznělou, vysvětlí princip spodoby znělosti • pronáší věty se správnou intonací, dodržuje slovní a větný přízvuk, dodržuje přiměřené tempo řeči, pauzy, frázování • seznámí se s jednotlivými útvary českého jazyka, vystihne jejich charakteristické rysy • vyjmenuje jednotlivé jazykovědné disciplíny, vysvětlí, čím se zabývají • seznámí se stručně s postupným vývojem češtiny a našimi významnými jazykovědci	• práce s informacemi Komplexní jazykový rozbor Rozdělení jazyků, slovanské jazyky Zvuková stránka jazyka • spisovná a nespisovná výslovnost • hlásky, hláskové skupiny • souhlásky znělé a neznělé, spodoba znělosti • přízvuk – slovní a větný, intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Obecné výklady o českém jazyce • projev mluvený a psaný • útvary českého jazyka • jazykověda a její disciplíny, jazyková kultura • významní čeští jazykovědci • základy vývoje češtiny	Z – orientace na mapě Sloh – mluvní cvičení Mapa nářečí TV seriál O češtině D – souvislost historie s vývojem našeho jazyka, Národní obrození

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

- je realizována v 6., 7. a 9. ročníku - 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku – 1 hodina týdně

2. Vzdělávací obsah

- přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti
- kultivuje historické vědomí jedince a uchovává kontinuitu historické paměti
- důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.
- významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace a k dějinám 19. a 20. století
- rozvíjí takové časové a prostorové představy, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů.
- žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti
- obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

3. Organizace

- výuka probíhá v odborné učebně dějepisu

4. Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- projekty

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k rozlišování mýtů a skutečností a k objektivnímu posouzení společenských jevů
- rozvíjí orientaci žáků v historických faktech
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky k zamyšlení nad historickým vývojem
- vede žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- vede žáky k hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání
- umožňuje žákům naučit se digitalizované zdroje a informace třídit, srovnávat a kriticky hodnotit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje diskuse do výuky
- vede žáky k věcnému argumentování
- vytváří schopnosti žáků využívat informace z různorodých textů
- vede žáky k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů, postojů a k jejich přiměřenému obhajování
- umožňuje žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s digitálními historickými zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy

- dodává sebedůvěru žákům
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- utváří pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost
- utváří vědomí vlastní identity, vede žáky k rozvíjení sebepoznání a sebehodnocení, k akceptování osobnosti druhých lidí
- vede žáky k utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví
- vede žáky k rozpoznání názorů ohrožujících lidskou důstojnost, odporujících principům demokratického soužití, rozvíjí odolnost vůči myšlenkové manipulaci
- vede žáky k zodpovědné výstavbě a správě digitální identity, k dodržování základních bezpečnostních pravidel, k respektování autorských práv

Kompetence občanské

Učitel

- pěstuje vztahy k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- vede žáky k odmítání útlatku a hrubého zacházení a uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozvíjí zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kultur, utváří vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhaluje kořeny společenských jevů, dějů a změn a vede žáky k jejich promýšlení
- vede žáka k úctě k vlastnímu národu a k jiným národům a etnikům

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- zadává úkoly, které vedou ke konkrétní činnosti
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí
- podporuje žáky v tom, aby využívali digitální technologie k orientaci v historické realitě;

- vede žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými historickými zdroji a prameny;
- klade důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků

DĚJEPIS

Očekávané výstupy

Člověk v dějinách

žák

- D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
- D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Počátky lidské společnosti

žák

- D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury

žák

- D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

- D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury
- D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

Křesťanství a středověká Evropa

žák

- D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území
- D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu
- D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Objevy a dobývání. Počátky nové doby

žák

- D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
- D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky

- D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Modernizace společnosti

žák

- D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

Moderní doba

žák

- D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

- D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

Rozdělení a integrující se svět

žák

- D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientace se na časové ose a v historické mapě, řadí historické epochy v chronologickém sledu - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství - objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Člověk v dějinách Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách Historické prameny Historický čas a prostor Počátky lidské společnosti Pravěk-starší doba kamenná Vývoj člověka-lovec, zemědělec, řemeslník Vývoj jeho náboženských představ Mladší doba kamenná Vznik zemědělství a chovu dobytka Rozvoj rodové společnosti Doba bronzová Doba železná Pozdní doba kamenná Rozvoj výroby Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	Regionální muzeum MV OSV Z-světové strany, světadíly Vv-pravěké malby OSV komunikace, sociální dovednosti EV člověk a příroda MKV sbližování Č - Lovci mamutů Antropos Brno Z-zemědělské oblasti Vv-lovci mamutů EGS MKV MV

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství - porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Starověk Staroorientální státy: Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína Ostatní středomořské civilizace Řecko: kořeny řecké civilizace městské státy vzdělanost, věda, umění, olympiáda Makedonie Řím: království, republika, císařství počátky křesťanství vzdělanost, věda, umění rozpad říše Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	EV Z-orientace na mapě MKV EV Z-přírodní podmínky Ov-stát Vv M F EV příroda a 1.civilizace OSV Čj-eposy, řecké báje a pověsti, řečnictví Tv Vv VDO demokracie, despocie, tyranie MKV sbližování a prolívání kulturních vlivů EGS vliv na pozdější státy

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - uvede příklady románské kultury - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady gotické kultury - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Křesťanství a středověká Evropa Raný středověk Nový etnický obraz Evropy Islám a islámské říše (Arabové, Turci) Státy ve východní a západní Evropě Velká Morava a český stát (jejich postavení v Evropě) Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Románské umění a vzdělanost Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Vrcholný středověk Středověká kolonizace, vznik měst, regionální dějiny Velmoc posledních Přemyslovců Židé v Evropě Stoletá válka Gotická kultura (umění a vzdělanost) Lucemburkové Husitství Jiří z Poděbrad	Z-práce s mapou Vv-umění M-arabské číslice Čj-Staré pověsti české Ov-rozpad rodové společnosti MKV náš etnický původ EGS formování evropských států EV historické památky Z-práce s mapou Čj- kroniky, úprava pravopisu Vv-gotické umění Hv-husitské chorály Exkurze-Kutná Hora Regionální muzeum EV historické památky EGS integrace E. MKV předsudky, stereotypy OSV komunikace, řešení problémů Z-práce s mapou

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Objevy a dobývání. Počátky nové doby Pozdní středověk Jagellonci Pozdní gotika Renesance a humanismus Reformace a její šíření Evropou	Vv-umění Hv-renesanční hudba Čj-literatura, divadlo Př-anatomie F,M- hvězdářství MKV EV historické památky
-popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky -objasní postavení českých států v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie -objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Počátky novověku Zámořské objevy Český stát, Rusko a západní Evropa v 16. – 17. století Třicetiletá válka	Z-práce s mapou Vv-uzlové písmo, umění Př-fauna a flora Ov-přírodní náboženství F-navigační přístroje MKV poznávání jiných kultur EV zásah do místních poměrů

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie -rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek -vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti -objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek rozbitím starých společenských struktur v Evropě -porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Novověk České země a Evropa po třicetileté válce Barokní kultura Modernizace společnosti Moderní společnost Osvícenství Panovnický absolutismus ve Francii, Rusku Anglická revoluce Osvícenské reformy Marie Terezie a Josefa II. Koloniální panství Vznik USA Velká francouzská revoluce (vliv na Evropu) Napoleonská doba (vliv na Evropu) Národní obrození - utváření novodobého čes. Národa, národní hnutí velkých a malých národů Průmyslová revoluce, sociální otázka Kultura 19. století Revoluční rok 1848 v Evropě (politické proudy, ústava, politické strany, občanská práva) Sjednocení Itálie a Německa	Z-práce s mapou Ov- náboženství, školství Ch-alchymie F,M- hvězdářství Př-anatomie Vv-umění Čj-díla Komenského Škola hrou EGS reformace MKV předsudky, stereotypy VDO střety, právní dokumenty OSV Ov-typy státu Z-práce s mapou Hv-barokní hudba Vv-umění Region- J.B.Santini EV histor.památky EGS Čj-Encyklopedie Ov-osvícenský absolutismus Ov-obchod

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií -na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových a jeho důsledky	Občanská válka v USA Vznik Rakouska-Uherska Vědeckotechnická revoluce Kolonialismus Rusko a Japonsko na konci 19. století Mezinárodní vztahy před 1. světovou válkou – konflikty mezi velmocemi 1.světová válka (politické, sociální a kulturní důsledky) Ruské revoluce	Z-práce s mapou, nerostné bohatství Čj-charakteristika MKV VDO nesnášenlivost občanské společnosti EGS, EV Čj-literatura, jazykověda Ov-emancipační úsilí Vv-umění Nj-germanismy v českém jazyce VDO občanská společnost EV průmyslová revoluce – dopad na životní prostředí OSV MDV jazyk, knihy, tisk Z-orientace na mapě Aj rozšíření anglického jazyka Nj-germanismy v českém jazyce F-vědci a vynálezy Ch,Př-vědci a vynálezy, válečná technika EGS MKV rasismus EV dopad na životní prostředí VDO občanská společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů -charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Moderní doba 1. světová válka, důsledky (nové uspořádání Evropy, úloha USA) Rozpad Rakouska-Uherska Vznik Československa (politika, kultura, hospodářství, problémy) vznik SSSR	Z-práce s mapou Ov-totalitní systém-vývoj demokracie Čj-literatura, úvaha OSV VDO vznik totalitního zřízení EGS 1. mezník vývoje
-na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv -zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus-důsledky pro Československo a svět	Z-práce s mapou Ov-totalitní systém Čj-literatura Vv-umění VDO volební systémy EGS vznik SN
-na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky -rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu -na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv -vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	2. světová válka Práce s časovou osou Holocaust Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj Politické, mocenské a ekonomické důsledky války Rozdělení a integrující se svět	Z-práce s mapou Čj-literární cyklus Šoa,film Vv-Helga Weiss Ch-zbraně Celodenní vzdělávací seminář v Terezíně EV životní prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce -posoudí postavení rozvojových zemí -prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	EGS mezníky vývoje 20. století MKV rasismus 20. století x solidarita MV VDO-ČSR-ČxNxŽ Z-práce s mapou Čj-literatura, film Ch,F- jaderné zbraně Ov-socialismus Čj-úvaha Tv F-rozvoj techniky Vv-umění Hv-poválečná hudba Př-ochrana životního prostředí EGS-OSN, Východ/Západ EV zásahy do přírodních poměrů VDO formy vlády OSV lidská práva

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět:

v 6. a 9. ročníku	1 hodina týdně
v 7. a 8. ročníku	2 hodiny týdně

2. Vzdělávací obsah

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

3. Organizace

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky, případně v učebně informatiky.

4. Formy a metody práce

Využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury a internetu)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch)
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

5. Výchovní a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k používání odborných termínů, znaků a symbolů
- vede žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- zařazuje metody, při kterých docházejí žáci sami k objevům, řešením a závěrům
- směřuje žáky k nalézání souvislostí a praktického využití zkoumaných jevů
- společně s žáky formuluje cíl činnosti (úkolu)
- vede žáky k autoevaluaci

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
- umožňuje žákům řešit problém ve skupinách s možností konzultace
- zadává úkoly, při jejichž plnění žáci spolupracují
- vede žáky k vyhledávání potřebných informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky, aby práce ve skupinách byla založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, umění uvádět argumenty a obhájit vlastní názor
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- vede žáky k formulování a vyjadřování myšlenek v logickém sledu
- vybízí žáky, aby kladli dotazy k diskutovanému tématu

- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- dbá na používání odborné terminologie

Kompetence sociální a personální

Učitel

- orientuje se na skupinovou práci, spolupráci ve třídě a vzájemnou pomoc
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci
- vytváří partnerské vztahy učitel-žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu
- uplatňuje individuální přístup k žákům

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- vede žáky k chápání základních ekologických souvislostí
- klade důraz na zodpovědné chování v krizových situacích a znalost poskytnutí účinné pomoci v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- reflektuje ve výuce společenské i přírodní dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji, zařízeními a vybavením
- vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech, žáci jsou vedeni k plánování úkolů a postupů
- vede žáky k účasti na hodnocení vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učí žáky k rutinním výpočtům efektivně využívat elektronické kalkulátory

- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)

FYZIKA

Očekávané výstupy

Látky a tělesa

žák

F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
F-9-1-03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
F-9-1-04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-1-01p	změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Pohyb těles

Síly

žák

F-9-2-01	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
F-9-2-02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-2-01p	rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02p	zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

Mechanické vlastnosti tekutin

žák

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Energie

žák

F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zvukové děje

žák

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Elektromagnetické a světelné děje

žák

- F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh
- F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Vesmír

žák

- F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci, osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou a jaký je účinek vzájemného působení - určí úvahou i měřením, jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti - popíše účinky gravitační síly a jejího pole - změří velikost síly siloměrem - správně používá pojem atom, molekula, iont - má představu o tom, z čeho se skládá atom - objasní Brownův pohyb - vysvětlí pojem difúze - chápe pojem elektrická síla a elektrické pole - rozhodne na základě znalosti druhu elektrického náboje, zda se budou dvě tělesa odpuzovat nebo přitahovat	Látka a těleso Skupenství látek Gravitační síla, gravitační pole Částicové stavba látek Difúze Elektrická síla, elektrické pole	Ch-návaznost v 8.roč.-atomy, ionty, prvky, chem. vazba Z 6.r. – postavení Země ve vesmíru OSV – práce s buzolou, orientace na mapě

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zjistí, zda na těleso působí magnetická síla - dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích - ověří existenci magnetického pole - u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry - ovládá značky a jednotky základních veličin - změří délku tělesa vhodným měřidlem, určí aritmetický průměr z naměřených hodnot - vyjádří výsledek měření číselnou hodnotou a jednotkou - užívá základní jednotku délky a její násobky - změří hmotnost pevných a kapalných těles - používá základní jednotku hmotnosti a některé její násobky - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše hodnotu - užívá základní jednotku objemu a některé její násobky - změří teplotu tělesa a hodnotu zapíše - užívá jednotku °C - určí rozdíl teplot z naměřených hodnot	Magnetická síla, magnetické pole Měřené veličiny Délka Hmotnost Objem Teplota a její změna	M-převody jednotek, desítková soustava a jiné soustavy (čas) OSV (každodenní praktické využití fyzikálních veličin v běžném životě) Př – míry člověka, tělesná teplota Pč – význam měrných jednotek v praxi Tv – měření sportovních výkonů Pč – vlastnosti materiálů, jejich využití M – výpočet objemu tělesa CH 8.r. – vlastnosti látek

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - uvede vlastní příklady uplatnění změn délky a objemu těles při změně teploty v praxi - změří délku trvání určitého děje a zapíše naměřené hodnoty - užívá základní jednotku času a jeho některé násobky - vyhledá hustotu látky v tabulkách - z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$	Roztažnost těles a látek Teplotní změna délky či objemu tělesa Čas Hustota a její měření	

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- určí, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - rozliší a popíše různé druhy pohybů - změří dráhu tělesa a odpovídající čas - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - užívá základní a odvozené jednotky rychlosti, převádí je mezi sebou - znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase - rozeznává jednotlivé druhy sil - znázorní sílu graficky - vypočítá a graficky znázorní velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - určí rovnováhu sil - experimentálně stanoví těžiště jednoduchého tělesa, tj. působíště gravitační síly	Pohyby těles Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný Pohyb přímočarý a křivočarý Rychlost, dráha, čas Síla Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Těžiště tělesa	M 7.r.- přímá a nepřímá úměrnost OSV – bezpečnost silničního provozu Tv – vliv fyzikálních zákonů na pohyb Z – pohyby planet, rychlost větru Vz – tlak krve M – grafické sčítání a odčítání úseček D – první pracovní nástroje EV- silniční doprava – rozložení nákladu – škody na komunikacích

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- určí v konkrétní jednoduché situaci velikost, směr a výslednici působících sil na těleso - využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací - v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí - užívá s porozuměním poznatek, jak velikost třecí síly závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly - vysvětlí funkci jednoduchého hydraulického zařízení pomocí Pascalova zákona - vypočítá velikost hydrostatického tlaku - s porozuměním používá vztah $p=h \cdot \rho \cdot g$ k řešení jednoduchých úloh - aplikuje vzorec $F=S \cdot h \cdot \rho \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh pomocí Pascalova zákona - objasní vznik vztlakové síly v konkrétní situaci	Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a kvalitativně třetí) Rovnováha na páce Tlaková síla a tlak Třecí síla, smykové tření Ovlivňování třecí síly v praxi Pascalův zákon Hydraulické zařízení Hydrostatický tlak Archimédův zákon Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině Plování, vznášení se a potápění těles v kapalině	OSV – bezpečnost silničního provozu – setrvačnost – bezpečnostní pásy EV – železniční – silniční doprava, přetěžování kamiónů – škody na komunikacích

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- porovnáním vztahové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině - vysvětlí princip plování těles v kapalině - vysvětlí vznik atmosférického tlaku - určí vztahovou sílu působící na těleso v atmosféře - rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - charakterizuje optická prostředí - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře - objasní vznik stínu - pomocí poznatku o přímočarém šíření světla vysvětlí vznik stínu a zatmění Slunce a Měsíce - vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí - stanoví podmínky a vlastnosti odrazu světla - popíše vlastnosti obrazu vytvořeného rovinným zrcadlem - odliší duté zrcadlo od vypuklého - uvede příklady kulových zrcadel	Atmosférický tlak Vztahová síla působící na těleso v atmosféře Vlastnosti světla Zdroje světla Optická prostředí Přímočaré šíření světla Stín Zatmění Slunce a Měsíce Rychlost světla Odraz světla Zrcadla	OSV – záchrana tonoucího Z – atmosféra Země EV- předpověď počasí EV- znečištění ovzduší, exhalace

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- využívá zákona odrazu světla k zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle kvalitativně - rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice - rozliší spojku a rozptylku - využívá znalostí o lomu světla při analýze průchodu světla spojkou a rozptylkou (kvalitativně) - objasní rozklad bílého světla optickým hranolem - pokusem dokáže, že sluneční světlo je složeno ze světél různých barev - vysvětlí proč a za jakých podmínek vzniká duha	Lom světla na optickém rozhraní Optické čočky Rozklad bílého světla hranolem	

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- v konkrétní situaci rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci - určí podmínky výkonu a práce - využívá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - aplikuje zákon zachování energie při vzájemných přeměnách energií - používá správně termíny teplota a teplo - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny - porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich použití k šetření energie - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny (tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění) - určí skupenské teplo tání některých látek - navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny a uvede praktické využití - určí hlavní faktory ovlivňující teplotu varu kapaliny	Práce Výkon Polohová a pohybová energie Vnitřní energie tělesa Teplo Přeměny skupenství	EGS - tepelná izolace - šetření energií EGS-globální oteplování Země- skleníkový efekt EV – změny skupenství – předpověď počasí, srážky EGS – možnost vzniku eroze CH 8. r.- atom, molekula, ionty

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu - objasní jev anomálie vody a uvede jeho dopady - používá pojem elementární elektrický náboj - zná jednotku coulomb - na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci a polarizaci izolantu - rozliší látky na vodiče a nevodiče elektrického proudu - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic - ampérmetrem změří velikost elektrického proudu - voltmetrem změří velikost elektrického napětí - vyjmenuje zdroje stejnosměrného napětí - řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními a přístroji - z naměřených hodnot elektrického proudu a elektrického napětí vypočítá elektrický odpor - aplikuje Ohmův zákon v úlohách - nakreslí schématické značky prvků elektrického obvodu	Elektrický náboj Elektrický proud Elektrické napětí Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Ohmův zákon Elektrický odpor Elektrický obvod	OSV – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu el. proudem EV – nadměrná hladina zvuku

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- nakreslí a sestaví schéma jednoduchého elektrického obvodu - dokáže určit, co je v jeho okolí zdrojem zvuku - rozlišuje zvukový rozruch a tón - pozná, že pro šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky - objasní vznik ozvěny a dozvuku - určí práh slyšitelnosti a hranici nebezpečnosti zvuku - rozumí pojmu hlasitost zvuku - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka - určí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Vlastnosti zvuku Šíření zvuku Odraz zvuku Pohlcování zvuku Hlasitost zvuku	

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- pokusem dokáže, že v okolí cívky s proudem je magnetické pole - určí magnetické póly cívky s proudem - porovná vlastnosti magnetu a elektromagnetu - vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru	Stejnoseměrný elektromotor	EGS – alternativní zdroje energie, výroba elektrické energie a její vliv na životní prostředí
- určí podmínky vzniku indukovaného napětí - objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky - rozliší stejnosměrný proud od střídavého proudu	Střídavý proud	EGS – šetření el. energií (žárovka – zářivka) CH 9. r. galvanický článek
- popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie	Stejnoseměrný transformátor	EGS - ozonová díra- škodlivý vliv UV záření
- dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie -popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí	Výroba a přenos elektrické energie	EGS – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie (sluneční elektrárny)
- objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech - uvede příklad vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech - analyzuje vlastnosti polovodičů	Polovodiče	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vyjmenuje základní polovodičové součástky - popíše vedení elektrického proudu v polovodičích - vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro a pojem řetězová reakce - popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých zdrojů energie (klasické a alternativní zdroje) z hlediska vlivu na životní prostředí - popíše princip přeměny energie v slunečních, větrných a vodních elektrárnách -popíše, z jakých těles se skládá sluneční soustava - rozliší planety zemského typu a velké planety - objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet pomocí poznatků o gravitačních silách -objasní vznik jednotlivých měsíčních fází	Jaderná energie Štěpná reakce Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Ochrana člověka před radioaktivním záření Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Sluneční soustava Měsíční fáze	CH 8. r.- atom, molekula, ionty EGS – jaderná energie- výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí Z – sluneční soustava, roční období

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu– 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

- 6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

2. Vzdělávací obsah

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

3. Organizace

- žáci pracují ve třídě nebo v odborné učebně hudební výchovy

4. Formy a metody práce

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel učí žáky zpívat na základě jejich dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- učitel učí žáky rozlišovat jednotlivé kvality tónů, rozpoznávat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- učitel učí žáky rozpoznávat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
- učitel učí žáky odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel vede žáky ke sledování pokroku všech žáků při hodině
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky rytmizovat a melodizovat jednoduché texty, improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem
- učitel učí žáky reagovat pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel vede žáky k zájmu o náměty, názory, zkušenosti žáků

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- učitel vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- učitel učí žáky využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny

- učitel motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby a přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata
- HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
 - rozeznává různé hudební žánry
 - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
 - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
 - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zrakem a sluchem rozliší vybrané hudební nástroje a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu, operetu, balet - vysvětlí rozdíl mezi stupnicí a tóninou - seznámí se s baletem, společenskými a moderními tanci - snaží se poznat a dodržovat tempo, dynamiku, rytmus - odliší sluchem durovou a mollovou tóninu - chápe význam předznamení - umí zařadit hudební nástroje do skupin, zná složení symfonického orchestru - umí číst a psát noty v houslovém i basovém klíči v rozsahu malé až dvoučárkované oktávy	<u>Hudební teorie</u> - píseň lidová a umělá, druhy lidových písní, hudební nástroje v lidové hudbě - jednoduchá písňová forma - vokální a instrumentální skladby - melodram, scénická hudba - muzikál, opera, opereta - balet a výrazový tanec - společenské a moderní tance - noty podle délky - zápis a čtení not v houslovém i basovém klíči v rozsahu malé, jednočárkované a dvoučárkované oktávy - hudební výrazové prostředky-tempo, dynamika,	<u>OSV</u> - žáci si uvědomí vlastní možnosti při hudebních činnostech - aktivní zapojení žáků do hudebních činností (vokálních i instrumentálních), péče o hlasovou hygienu - rozvoj smyslového vnímání, chápání umění jako prostředku komunikace - vzájemná pomoc mezi spolužáky při hudebních činnostech - rozvoj orientace v notovém zápisu Schopnost vyjádřit vlastní názor na poslouchané hudební dílo. - žáci se seznamují s českou hudbou v porovnání s hudbou světovou, především evropskou, Češi ve světě (Dvořák) a cizinci u nás (Mozart) apod. <u>MV</u> - Hv seznamuje s hudbou a kulturou jiných národností, jiného životního stylu, jiných uznávaných hodnot - žáci jsou seznamováni s tradicemi a rozmanitostmi různých kultur.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozšiřuje svůj hlasový rozsah, dodržuje hlasovou hygienu - seznamuje se s možností hlasové nedostatečnosti s některými způsoby její nápravy - seznamuje se s pojmem mutace a jejími projevy - seznamuje se s vícehlasým a jednohlasým zpěvem - osvojuje si techniky hlasového projevu - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. dvojhlasě - dokáže zpívat v durových a mollových tóninách - dodržuje hudební rytmus, rozliší 2/4, 3/4, 4/4 - zpívá lidové písně - výběr písní podle složení třídy a výběru učitele s využitím dostupných zpěvníků a učebnic hudební výchovy, používá notový zápis jako oporu při zpěvu -pohybově vyjadřuje hudbu -komunikuje hudbou -pohybově doprovází znějící hudbu tanečními kroky (pochod, polka, valčík, vlastní pohybové ztvárnění) -pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby - umí taktovat dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt -hraje na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní)	barva, rytmus, melodie, gradace, kontrast -stupnice, tónina, akord, dur-moll, takt -předznamenání – křížek, béčko, odrážka -symfonický orchestr – složení, partitura -rozdělení hudebních nástrojů, poznávání -Národní divadlo – historie, současnost <u>Vokální činnosti</u> -hlasová hygiena -jednohlasý a vícehlasý zpěv -intonace, intonační cvičení, vzestupná a sestupná řada tónů -rytmus -zpěv lidové písně s pomocí notového zápisu jako opory při zpěvu <u>Hudebně pohybové činnosti</u> -pohybové vyjádření hudby -komunikace hudbou	TV – krok pochodový, valčíkový, polkový, rytmické cvičení s hudbou Vv – ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu ČJ, D Hudební zpracování některých literárních děl – Kytice(melodram Vodník) apod. -muzikály a opery podle klasických předloh, s tématem historie slavní Češi ve světě (Dvořák) a slavní cizinci u nás (Mozart) zpěv české státní hymny, okolnosti jejího vzniku „Zpívání u stroměčku“

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vyjadřuje hudební i nehmenné představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové - má rytmické cítění a rytmickou paměť, správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - reaguje na změnu tempa a dynamiky - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - seznámí se s vybranými skladbami českých i světových skladatelů a různých hudebních žánrů - analyzuje hudební skladby - poznává hudebně výrazové prostředky, významné sémantické prvky použité ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a chápe jejich význam pro hudební dílo - navštíví dle možností hudební představení - rozeznává vybraná hudební díla a jejich autory - rozeznává některé hudební styly a žánry (např. opera, opereta, balet, balet, pantomima, melodram, scénická hudba...)	- hudba a tanec (pochod, polka, valčík, mazurka – rytmus, kroky) - moderní tanec - taktování, dirigování - dramatizace písní, pantomima <u>Instrumentální činnosti</u> - doprovody písní pomocí nástrojů Orffova instrumentáře - hra na další nástroje (podle indiv. možností) - vyjádření hudebních představ <u>Poslechové činnosti</u> - poznávání hudebních nástrojů - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram - scénická hudba - muzikál - opera - opereta - balet	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
	Hudební skladatelé: W. A. Mozart, J. Haydn, L. van Beethoven B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, B. Martinů, J. Suk a další	

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-rozliší píseň lidovou, umělou a trampskou, umí zazpívat vybrané písně od každého druhu -rozezná soprán, alt, tenor, bas -pozná skladbu jednohlasou a vícehlasou -seznámí se s novými hudebními formami (kantáta, oratorium, fuga, koncert, symfonie a symfonická báseň) -chápe možné rozdíly v provedení hudebních děl různými interprety -poukáže na záporné stránky hudby (neoprávněné zneužívání, kýč, epigonství, módnost apod.) -pečuje o svůj hlas -umí zařadit hudební nástroje do skupin -umí číst a psát noty v houslovém i basovém klíči v rozsahu malé až dvoučárkované oktávy	<u>Hudební teorie</u> -lidové a umělé písně – druhy lidových písní podle obsahu, sběratelé lidových písní -různá společenská etnika a jejich folklór -proměny písně v čase -trampské písně -o lidském hlase – soprán, alt, tenor, bas -hlasová hygiena, hlasové návyky -intervaly -instrumentální a vokální vícehlas – kánon a fuga -duchovní a světská hudba – kantáta a oratorium -koncert -symfonie a symfonická báseň -muzikál -interpret hudebního díla -nešvary v hudbě – kýč, epigonství, módnost, plagiátorství -dělení hudebních nástrojů -noty podle délky -zápis a čtení not v houslovém i basovém klíči v rozsahu malé, jednočárkované a	<u>OSV</u> - žáci si uvědomí vlastní možnosti při hudebních činnostech. - aktivní zapojení žáků do hudebních činností /vokálních i instrumentálních/, střídání různých forem práce, péče o hlasovou hygienu. -rozvoj smyslového vnímání, chápání umění jako prostředku komunikace - napodobování hudebních činností profesionálních umělců. - vzájemná pomoc mezi spolužáky při hudebních činnostech - rozvoj orientace v notovém zápisu. Schopnost vyjádřit vlastní názor na poslouchané hudební dílo. - práce ve dvojicích, ve skupinách <u>VDO</u> 7. roč. vlastenecký boj: hymna Kde domov můj, národní obrození - Fr. L. Čelakovský /píseň Pocestný/, boj proti totalitnímu režimu - J. Hutka /Náměšť/, doba husitská

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-rozšiřuje svůj hlasový rozsah, dodržuje hlasovou hygienu, při zpěvu využívá správné pěvecké návyky -seznamuje se s možností hlasové nedostatečnosti a s některými způsoby její nápravy -seznamuje se s pojmem mutace -seznamuje se s jednohlasým a vícehlasým zpěvem, osvojuje si techniky vokálního projevu, zpívá v kánonu - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně -rozděluje hlasy (ženský – soprán, alt x mužský – tenor, bas) -zpívá lidové a umělé písně - výběr písní podle složení třídy a výběru učitele s využitím dostupných zpěvníků a učebnic hudební výchovy -zpívá hymnu ČR, zná její autory -hraje na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní) -vyjadřuje hudební i nehudební představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové -orientuje se v hudebních nástrojích – zná rozdělení a jejich charakteristiku -seznamuje se s pojmem orchestr, dirigent, partitura -za pomoci dostupného hudebního softwaru se pokouší o jednoduché hudební experimenty	dvoučárkované oktávy <u>Vokální činnosti</u> -lidové a umělé písně -kánon -tramenské písně -muzikálové hity -hlasová cvičení – rozezpívávání, péče o hlas -jednohlasý a vícehlasý zpěv -rozdělení hlasu (ženský – soprán, alt x mužský – tenor, bas) -rytmus -hymna ČR <u>Instrumentální činnosti</u> -doprovody písní -hra na nástroje -vyjádření hudebních představ -hudební nástroje -orchestr -využití MuseScore	<u>EGS</u> - Hv přispívá k vytvoření pocitu vlastenectví, - žáci se seznamují s českou hudbou v porovnání s hudbou světovou /především evropskou/ <u>MKV</u> - Hv seznamuje s hudbou a kulturou jiných národností, jiného životního stylu, jiných uznávaných - na pozadí rozmanitosti různých kultur si žáci lépe uvědomí svou vlastní kulturu a tradice - 7. - 9. roč. česko-německé vztahy – dějepis /germanizace/ - doba baroka, hudebního klasicismu. <u>MV</u> - práce s hudebními nahrávkami, pojmy a vědomosti z hudební oblasti a zařazovat je do systému.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- pohybově vyjadřuje hudbu, pohybově doprovází znějící hudbu - taktuje (2/4, 3/4, 4/4 takt) - zvládá jednoduché a základní taneční kroky vybraných tanců - pokouší se o vlastní pohybové ztvárnění slyšené hudby s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků, pokouší se o moderní tanec - pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení -analyzuje hudební skladby – hledá a vnímá hudební výrazové prostředky, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, tempo, rytmus, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a chápe jejich význam pro utváření hudebního díla -dle možností navštíví hudební představení - seznamuje se se skladbami vybraných skladatelů a pozná některá jejich známá díla -seznamuje se s některými hudebními styly a žánry (např. polyfonie – kánon, fuga, koncert, sonáta, symfonie, symfonická báseň, kantáta, oratorium...) - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - zařadí skladbu do příslušného období	Hudebně pohybové činnosti -taktování -vlastní jednoduchá pohybová choreografie na hudbu -tanec - pantomima, balet, výrazový a společenský tanec, moderní tance, polka, valčík <u>Poslechové činnosti</u> -poslech skladeb různých autorů, žánrů a období a jejich vnímání -hudební výrazové prostředky -taneční hudba -vybrané muzikálové představení Baroko – Vivaldi, Bach Klasicismus - Mozart, Beethoven Romantismus – Chopin, Schubert Český romantismus – Smetana, Dvořák Muzikálové melodie	„Zpívání u stroměčku“

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-vnímá rozdíly mezi vážnou a populární hudbou -chápe úlohu jednotlivých hudebních žánrů ve společnosti -orientuje se v základních etapách vývoje světové vážné hudby, zařadí vybrané skladatele do správného období, orientuje se v hudebních dějinách -orientuje se v proudech světové populární hudby, zná její vývoj ve 20. století -aktivně poslouchá hudbu, chápe vztah autor-interpret-posluchač -vyjádří svůj vztah k hudebnímu dílu, názor -zpracuje referát na dané téma, vyhledá hudební ukázky -dodržuje hlasovou hygienu, při zpěvu využívá správné pěvecké návyky -seznamuje se s možnostmi hlasové nedostatečnosti a s některými způsoby její nápravy -chápe vliv mutace na lidský hlas a kvalitu zpěvu -zvládá jednohlasý zpěv, pokouší se o vícehlasý	<u>Hudební teorie</u> -hudba vážná a populární- základní rozdíly a znaky -dějiny světové vážné hudby, nejvýznamnější vývojové etapy a jejich hudební představitelé Pravěk a starověk Gotika Renesance Baroko Klasicismus Romantismus 20. století -světová populární hudba – jednotlivé etapy a jejich představitelé – jazz, swing, rock and roll, country, rock, pop, hard rock, disco, punk, heavy metal, rap, hip hop, house music apod. <u>Vokální činnosti</u> - hlasová, intonační a rytmická cvičení - hlasová hygiena - zpěv lidových i umělých písní, současných populárních písní - jednohlasý a vícehlasý zpěv -výběr/tvorba doprovodu, vlastní zvukové	Referáty, prezentace Čj – literatura - biografie skladatelů Dějepis – dějiny umění VV – portréty hudebních skladatelů MV – seznamování s hudbou a kulturou jiných národností Hudební vystoupení „Zpívání u stromečku“

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
zpěv, zpívá v kánonu - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně -rozděluje hlasy (ženský – soprán, alt x mužský – tenor, bas) -zpívá lidové a umělé písně - výběr písní podle složení třídy a výběru učitele s využitím dostupných zpěvníků a učebnic hudební výchovy - respektuje dynamiku, tempo písně - seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby a snaží se je uplatnit při zpěvu -hraje na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní) -vyjadřuje hudební i nehupební představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové -opakuje si své znalosti o hudebních nástrojích -rozlišuje moderní hudební nástroje -za pomoci dostupného hudebního softwaru se pokouší o jednoduché hudební experimenty - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje -orientuje se v akordových značkách a notách -postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu	experimenty <u>Instrumentální činnosti</u> - hra na nástroje - hudební doprovody na klávesy, kytaru, Orffovy nástroje - akordové značky, orientace v notovém zápisu - MuseScore	Hudební projekt k příležitosti vánočního vystoupení - pásmo reprodukované hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby, školní orchestr

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- pohybově vyjadřuje hudbu, pohybově doprovází znějící hudbu - taktuje (2/4, 3/4, 4/4 takt) - zvládá jednoduché a základní taneční kroky vybraných tanců - pokouší se o vlastní pohybové ztvárnění slyšené hudby s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků, pokouší se o moderní tanec - pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení - analyzuje hudební skladby - hledá a vnímá hudební výrazové prostředky, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, tempo, rytmus, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a chápe jejich význam pro utváření hudebního díla - seznamuje se se skladbami vybraných skladatelů a pozná některá jejich známá díla, zařadí je do příslušného období - seznamuje se s některými hudebními styly a žánry populární hudby - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - dle možností navštíví hudební představení	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - taktování - vyjádření pohybu - vlastní pohybové choreografie - tanec - polka, valčík, mazurka, společenské tance, moderní tance – dle individuálních možností žáků <u>Poslechové činnosti</u> - poslech různých hudebních ukázek u jednotlivých probíraných období vývoje vážné a populární hudby - nejvýznamnější díla jednotlivých skladatelů, jejich porovnávání	

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí -zná významné české hudební skladatele a jejich nejslavnější díla a umí ocenit jejich přínos pro českou kulturu - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích -orientuje se ve starší i současné populární hudbě, vyjádří, co se mu líbí a nelíbí a proč, je tolerantní k jednotlivým proudům moderní hudby -orientuje se v notách - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - podle svých individuálních hudebních dispozic	<u>Hudební teorie</u> -vývoj české vážné a populární hudby, souvislosti s hudbou světovou - Počátky hudby v Čechách - Renesance - Baroko - Klasicismus - Romantismus 20. století -česká populární hudba 19. století – polka, opereta, dechovka, kabarety, Karel Hašler - Jazz a swing- Osvobozené divadlo - Trampeká píseň 50.a 60.léta – divadla malých forem 60. léta – big beat 70. léta dodnes – proudy, zpěváci, skupiny -opakování not – zápis a čtení notového záznamu <u>Vokální činnosti</u> -opakování učiva z předchozích ročníků -opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus -zpěv současných písní dle výběru žáků	Tvorba referátů, prezentací, Čj – literatura – osudy našich hudebních skladatelů Dějepis Příprava hudebního vystoupení

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů, správně intonuje, dodržuje rytmus -zpívá písně lidové i umělé, současné populární - výběr písní podle složení třídy a výběru učitele s využitím dostupných zpěvníků a učebnic hudební výchovy - při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností, zařadí slyšenou hudbu do stylového období, žánru nebo ke skladateli -provádí jednoduché doprovody a improvizace - opakuje si své znalosti o hudebních nástrojích, o jejich rozdělení -za pomoci dostupného hudebního softwaru se pokouší o jednoduché hudební experimenty -dle možností hra ve školním orchestru -pohybově vyjadřuje hudbu v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace -pohybově doprovází znějící hudbu -taktuje -opakuje a zdokonaluje taneční kroky	<u>Poslechové činnosti</u> -poslech vybraných ukázek jednotlivých probíraných období vývoje hudby -opakování poslechu skladeb z minulých ročníků <u>Instrumentální činnosti</u> -doprovody písní -hra na nástroje -vyjádření hudebních představ -hudební nástroje v orchestru -MuseScore <u>Hudebně pohybové činnosti</u> -rozvoj a opakování aktivit z minulých ročníků -tanec -taktování, dirigování	

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

2. Vzdělávací obsah

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

3. Organizace

Výuka probíhá v odborné učebně chemie.

4. Formy a metody práce

Užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy
- využívání digitálních technologií

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává žákům možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- vede k respektování pravidel pro práci s chemickými látkami, k dodržování řádu učebny a laboratorního řádu
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- podněcuje žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k volbě vhodných digitálních technologií při sběru dat o zkoumaných vlastnostech látek a chemických jevech a informací v elektronických zdrojích, klade důraz na srovnávání výhod a možností využití jednotlivých technologií
- podporuje rozvoj dovedností žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a kriticky vyhodnocovat relevantní digitální data, bezpečně a přehledně uchovávat získaná data a informace ve vytvořených archivech a třídit je tak, aby je v budoucnu dokázali při dalším učení využít
- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, sestavování a provádění chemického experimentu
- učí žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či pozorované experimentální činnosti a volit vhodné komunikační prostředky

- zařazuje do výuky práci s aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obtížně realizovatelné chemické pokusy, nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému
- vede žáky k řešení problémů pomocí vizualizací a animací chemických procesů a jevů
- klade důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií při experimentální činnosti

CHEMIE

Očekávané výstupy

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

žák

- CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

Směsi

žák

- CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky
- CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Částicové složení látek a chemické prvky

žák

CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech

CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

žák

CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Anorganické sloučeniny

žák

CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

- CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Organické sloučeniny

žák

- CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

Chemie a společnost

žák

- CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) - rozliší fyzikální a chemický děj - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - zná zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě (H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam) - dovede poskytnout 1. pomoc - zná tel. číslo záchr. služby, umí přivolat pomoc - rozlišuje směsi a chem. látky - zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace - umí provést filtraci ve školních podmínkách - umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek v praxi - zná koloběh vody v přírodě - umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění	Vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek) Zásady bezpečné práce (ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě) Nebezpečné látky a přípravky (H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam) Směsi (různorodé, stejnorodé roztoky; oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) Voda (destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody)	EV – nebezpečí poškození živ. prostředí někt. prvky a jejich slouč. (těžké kovy, baterie z mobilních tel., součástky PC v odpadu apod.) F - vlastnosti látek; fyzikální děj EGS – znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva Vk - ochrana člověka za mimořádných událostí OSV - seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel pro bezpečnou práci) EV - základní podmínky života – voda (vliv vlastností vody na život, význam, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zná hygienické požadavky na pitnou vodu - zná hlavní znečišťovatele pitné vody - uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje - zná procentový obsah hlavních složek vzduchu - umí vysvětlit význam vzduchu jako základní podmínky života i průmyslové suroviny - význam kyslíku pro dýchání a hoření, potřeba čistého vzduchu pro zdraví - zná hlavní znečišťovatele vzduchu - umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu - zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo - zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu - s PSP umí nakreslit schéma atomu - umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu - umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou - definuje chemický prvek - ovládá značky a názvy běžných chemických prvků	Vzduch (složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva) Částicové složení látek (molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony)	a u nás); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší) P - základní podmínky života, ochrana životního prostředí D - význam vodních zdrojů v rozvoji Z - hydrosféra, atmosféra; vodní elektrárny EV – vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás) EV – reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví F - částicové složení látek, přírodní zákony OSV - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak - zná princip uspořádání prvků v PSP - umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP - umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP - zná znění a význam periodického zákona - umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - určí počet atomů ve vzorci - zná pojem elektronegativita - umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP - určí charakter chemické vazby podle elektronegativity - definuje chemickou reakci, reaktanty a produkty - objasní zánik původních a vznik nových chemických vazeb při chemické reakci - definuje zákon zachování hmotnosti - definuje chemickou rovnici, přečte chemickou rovnici, upraví zápisy vybraných chemických reakcí na chemické rovnice - charakterizuje oxidační číslo a pravidlo o součtu oxidačních čísel ve vzorci - uvede postup zápisu značek ve vzorci v obráceném pořadí - ovládá zakončení přídatného jména názvu sloučeniny odpovídající kladným oxidačním číslům - ovládá postup tvorby vzorce z názvu a postup tvorby názvu ze vzorce	Prvky (názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo) Chemické sloučeniny (chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin) Chemické reakce (zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice) Oxidy (názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů) Kyseliny a hydroxidy (kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití)	OSV - plánování učení a studia F - přírodní zákony M - základní početní úkony EV – CO₂, CH₄ jako skleníkové plyny, SO₂ jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselá dešť, význam obnovitelných zdrojů energie Př - fotosyntéza Z - nerostné suroviny, naleziště, jejich význam; průmysl

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- definuje halogenidy, oxidy a sulfidy, hydroxidy, kyseliny - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití sloučenin - dodržuje pravidla bezpečné práce s kyselinami a hydroxidy - charakterizuje stupnici pH - rozliší roztoky látek na kyselé, zásadité a neutrální - provede zjištění kyselosti a zásaditosti látek - uvede praktické využití měření pH - uvede příklady vzniku solí - vytvoří vzorec soli z názvu rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený - zná obecné vlastnosti uhlovodíků - umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků C₁–C₆ - zná pojmy alkan, alken, alkyn, aren - umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce C₁–C₆ - umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb - zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly - vyjmenuje přírodní zdroje organických sloučenin a rozdělí je na obnovitelné a neobnovitelné - diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální	vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů) Soli kyslíkaté a nekyslíkaté (vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů) Uhlovodíky (příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků) Paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva)	OSV – osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému EV – nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů OSV – osobní zodpovědnost jedince za své zdraví (NaCl – hypertenze) EV – solení silnic MDV – informace a názory v médiích k probl. solení vozovek, formulace vlastních názorů Př - ochrana životního prostředí, vznik života a jeho rozvoj, organické látky OSV – osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky (zemní plyn, acetylen, benzen atd.) EGS – záv. sv. hospodářství na těžbě ropy EV – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy Z - těžba surovin, světová naleziště; význam pro rozvoj průmyslu a společnosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - zná hlavní produkty zpracování ropy a uhlí - zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek - umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků - umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny - zná význam freonů - zná vlastnosti a užití teflonu - zná vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu - umí vysvětlit rozdíl líh (etanol) - denaturovaný líh - zná vzorec, význam, užití kys. mravenčí, kys. octové - zná pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny - zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka	Deriváty uhlovodíků (příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin)	EV – význam obnovitelných zdrojů energie EV - přírodní zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnosti, vlivy na prostředí, principy hospodaření s nimi, význam a způsoby získávání a využití přírodních zdrojů v okolí EV - vlivy průmyslu a dopravy na životní prostředí OSV – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, barvy) EV – zneč. živ. prostředí (a odpadních vod) org. rozp. a řed., zneč. živ. prostř. v chem. výrobách poškození ozónové vrstvy EGS – poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva OSV – poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu VDO – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů

Projekty dle aktuálních možností např. Voda kolem nás, Zákony a předpisy pro nakládání s chemickými látkami, Zásady poskytnutí první pomoci

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- definuje chemickou reakci, reaktanty a produkty - objasní zánik původních a vznik nových chemických vazeb při chemické reakci - přečte chemickou rovnici - upraví zápisy vybraných chemických reakcí na chemické rovnice - umí zformulovat zákon zachování hmotnosti, vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu - zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění - zná příklady z praxe - umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a %koncentraci - rozliší chemický rozklad a chemické slučování - charakterizuje látkové množství - definuje molární hmotnost látkovou koncentraci - vypočítá molární hmotnost prvku a sloučeniny - vypočítá hmotnost a procentní zastoupení prvku ve sloučenině	Chemické reakce (zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost) Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza) Roztoky (hmotnostní zlomek koncentrace roztoku, roztok koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený)	OSV - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium M – základní početní úkony, procenta, trojčlenka

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vypočítá látkovou koncentraci daného roztoku - zná rovnici a podmínky fotosyntézy - zná rozdělení sacharidů - umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam - zná podstatu diabetes - umí provést důkaz glukózy a škrobu - rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe - rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe - zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu - zná princip a význam ztužování tuků - zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam - zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu - zná faktory poškozující bílkoviny - umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin - zná význam DNA, RNA - zná význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E - zná zásady zdravé výživy - na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet	Přírodní látky (zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů) Chemický průmysl v ČR (výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze)	OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru Př - zelené rostliny Z - pěstování cukrovky a cukrové třtiny, bavlníku Z- papírny v ČR OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol Př – štěpení sacharidů a tuků v trávicí soustavě OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu MDV – inf. o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti OSV - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vysvětlí rizika některých chemických látek a chemických postupů pro životní prostředí - vysvětlí pojmy hnojiva a pesticidy - rozdělí hnojiva podle původu a složení - rozdělí pesticidy podle užití - popíše rizika nadměrného užití hnojiv a pesticidů - vysvětlí alternativní metody v zemědělství - uvede příklady přípravků osobní hygieny, čistící a mycí prostředky - bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti - zná důležité stavební materiály - vysvětlí pojmy léčiva, hygiena - vyjmenuje příklady léčiv - uvede rizika nevhodného užití léčiv - definuje drogy, psychotropní a návykové látky - utváří si pevný negativní postoj ke zneužívání chemických látek pro drogovou závislost či doping - definuje plasty a syntetická vlákna - uvede charakteristické vlastnosti a využití významných plastů a syntetických vláken - rozpozná názvy plastů, přírodních a syntetických vláken a uvede výhody i nevýhody jejich používání	Průmyslová hnojiva Detergenty, pesticidy a insekticidy Tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika) Léčiva a návykové látky Plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití, likvidace)	EV – význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny, hospodářské ztráty způsobené korozí železa EV - využití hnojiv v zemědělství, vliv na životní prostředí; vlivy průmyslu a dopravy na životní prostředí; hospodaření s odpady EV - životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady; prostředí a zdraví OSV - můj vztah k sobě samému - odmítání drog EV – plasty v odpadech, význam recyklace EGS – plasty jako globální problém lidstva

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- posoudí vliv a používání plastů a syntetických vláken na životní prostředí - definuje biotechnologie - popíše základní principy biotechnologických výrobků - posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.) na základě informací - objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek	Hořlaviny (význam tříd nebezpečnosti)	VDO – zákony a předpisy o odpadech, recyklaci plastů OSV – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty OSV – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání OSV – vlastní zodpovědnost za bezp. práci s topnými plyny a palivy OSV – zodpovědnost jedince za své zdraví (revize plyn. spotřebičů v domácnosti)

Projekty dle aktuálních možností, např.: Světová naleziště a těžba surovin, Chemické látky užívané při výrobě potravin - aditiva, přísady ap., chemické výroby (cukr, papír, pivo, sklo, porcelán, keramika aj.)

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět informatika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku po jedné hodině týdně.

2. Vzdělávací obsah

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Učební osnovy jsou zpracovány jednotlivě pro každý ročník.

3. Organizace

Výuka probíhá na počítačích či dotykových noteboocích, buď v učebně informatiky, nebo v běžné učebně, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. Výuka je realizována i se zakoupenými pomůckami programovatelní roboti iRobot Root, programovatelné desky Mikro:bit a edukačního software.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

4. Formy a metody práce

- v řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.
- individuální práce s digitálními zařízeními
- skupinová práce při řešení problémových úloh
- frontální výuka

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je žák efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vede, že žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- vede, že žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- vede, že žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- seznamuje žáky s různými zdroji informací, které vedou k řešení problémů
- vede žáky k ověřování a srovnávání informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vede žáky k tomu, že při práci s informačními a komunikačními technologiemi se budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
- učí žáky obhajovat svá řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vede, že žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- vede k tomu, že žáci naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- vede žáky k tomu, aby při komunikaci dodržují vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve dvojici, skupině, ke kolegiální radě či pomoci
- vede žáky k přispívání k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vede žáky k hodnocení prací, učí žáka hodnotit svoji práci i práci ostatních, umožňuje žákům obhájit svůj názor
- individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných morálních zákonů (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami
- učí žáky plnit si své povinnosti
- vede žáky k ochraně svého zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel a k šetrné práci s digitálními zařízeními
- učí žáky dodržovat stanovená pravidla nebo postupy
- vede žáky k rozvoji svých zájmů a schopností

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodnutí, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k tomu, že žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vede žáky k tomu, že žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- učí žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vede žáky k tomu, že žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- vede k tomu, že žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

INFORMATIKA

Očekávané výstupy – 2. stupeň

Data, informace a modelování

žák

I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
I-9-1-02	navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
I-9-1-03	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
I-9-1-04	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-9-1-01p	získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
I-9-1-02p	zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
I-9-1-03p	popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04p	stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Algoritmizace a programování

žák

I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

- I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Informační systémy

žák

- I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá
- I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Digitální technologie

Žák

- I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

..

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
– získá z dat informace, interpretuje – najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) – odpoví na otázky na základě dat v tabulce – popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	Data, informace • Data • Informace, graf	
– rozpozná zakódované informace kolem sebe – zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady – zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer – zakóduje v obrázku barvy více způsoby – zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů – zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu – ke kódování využívá i binární čísla	Kódování a přenos dat • Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet • Binární kód, logické A a NEBO	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
– porozumí problému, formuluje ho – zváží různé přístupy k řešení problému, porovnává efektivitu algoritmů – porozumí algoritmu, hledá a opravuje chyby	Základy algoritmického myšlení • Rozpoznávání vzorů • Posloupnosti příkazů, cykly, podmínky • Proměnné • Funkce a zobecňování • Vývoj programů – ladění, hledání chyb	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
– popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují – pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Informační systémy • Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	MDV – kritický přístup k informacím
– doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy – navrhne tabulku pro záznam dat – propojí data z více tabulek či grafů	Práce s daty • Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty	EGS – vyhledávání informací
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
– vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením – uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory – vybere vhodný formát pro uložení dat – spravuje sdílení souborů	Hardware a software • Pojmy hardware, software • Základní součásti počítače • Správa souborů, struktura složek • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému	OSV – dodržování řádu počítačové učebny a pravidel bezp. provozu počítačů, práce s PC a naše zdraví
– pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy	Počítačové sítě • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Prohlížeč, odkaz, URL • Vyhledávač	MDV – kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů EGS – vyhledávání informací

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
– dokáže napsat text včetně dodržení základních typografických pravidel, upravit vlastnosti písma a odstavce, vložit a editovat obrázek	Textový editor • základní typografická pravidla • základní formát písma, odstavce • tabulky, grafika v dokumentu	
– umí zpracovat a prezentovat informace v textové, grafické a multimediální formě – dokáže na základě znalostí práce s textem a grafikou zpracovat zadané téma	Prezentace informací • prezentační program – text a obrázky v prezentaci • práce se snímky	VDO – občanská společnost a škola – prezentace třídy, školy, města MDV – tvorba mediálních sdělení

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
– vysvětlí známé modely jevů, situací, činností – v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku – pomocí ohodnocených grafů řeší problémy – pomocí orientovaných grafů řeší problémy – vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Modelování • Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Algoritmizace a programování • Vytvoření programu • Opakování • Podprogramy	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
– sestaví program pro robota – oživí robota, otestuje jeho chování – ovládá pohyb robota – ovládá senzory robota (dotyk, světlo, barva, ...) – najde chybu v programu a opraví ji – umí nastavit robota, aby reagoval na barvu – používá opakování, smyčky	Programování • Sestavení programu a oživení robota • Ovládání pohybu robota • Ovládání senzorů • Kreslení s robotem, smyčky • Detekce barev • Ovládání motoru • Opakování příkazů	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
– pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí – nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje – zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy –	Hardware a software • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Instalace aplikací, aktualizace • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	EGS – vyhledávání informací
– vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě – porovná různé metody zabezpečení účtů –	Počítačové sítě • Domácí a školní počítačová síť • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa	MDV – kritický přístup k informacím
– diskutuje o cílech a metodách hackerů – vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	Bezpečnost • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy	OSV – dodržování řádu počítačové učebny a pravidel bezp. provozu počítačů, práce s PC a naše zdraví

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
	Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	VDO – odpovědnost za svoje postoje a činy – SW pirátství
- umí určit rozdíly vektorové a rastrové grafiky - umí zpracovat a prezentovat informace v grafické podobě na základě stanovených požadavků	Počítačová grafika - Rastrová a vektorová grafika - Křivky, geometrické tvary, text, tabulky - Úpravy objektů a efekty ve vektorové grafice	MDV – tvorba mediálních sdělení VDO – občans. společnost a škola – prezentace třídy, školy, města
- orientuje se ve formátech audio a video souborů - rozlišuje mezi formáty a vhodností použití audio a video souborů - umí zpracovat a prezentovat data v multimediální podobě na základě stanovených požadavků	Multimedia Tvorba videa	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita MDV – tvorba mediálních sdělení

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Algoritmizace a programování • Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
- používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích	• Větvení programu, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
– vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu – diskutuje různé programy pro řešení problému – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
– při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky – používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) – řeší problémy výpočtem s daty – připiše do tabulky dat nový záznam – seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) – používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy – ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Hromadné zpracování dat • Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	MDV – kritický přístup k informacím
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
– diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich – na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	Hardware a software • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů	OSV – dodržování řádu počítačové učebny a pravidel bezp. provozu počítačů, práce s PC a naše zdraví

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
– umí zpracovat a prezentovat informace v grafické podobě na základě stanovených požadavků – umí vytvořit plakát, pozvánku, program, vizitku, přání, leták, ...	Počítačová grafika • Tvorba mediálních sdělení	MDV – tvorba mediálních sdělení VDO – občans. společnost a škola – prezentace třídy, školy, města
– vytváří 3D modely, zpracovává různé úhly pohledů – vytvoří model, který uloží do formátu vhodném pro 3D tisk – používá bezpečně 3D tiskárnu a efektivně pracují s materiály pro tisk – hledá vhodné způsoby řešení	3D modelování a 3D tisk • Grafický návrh modelu • Práce s objekty, nastavení parametrů • Zarovnání, seskupování • Použití textu • Uložení modelu • Úprava modelů pro tisk	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
– řeší problémy sestavením algoritmu – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní – řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému – zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Algoritmizace a programování • Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Testování, odladění, odstranění chyb • Pohyb v souřadnicích • Ovládání myši, posílání zpráv • Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • Nástroje zvuku, úpravy seznamu • Import a editace kostýmů, podmínky • Návrh postupu, klonování. • Animace kostýmů postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • Výrazy s proměnnou • Tvorba hry s ovládáním, více seznamů • Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
– sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej – přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji – používá opakování, rozhodování, proměnné – ovládá výstupní zařízení desky	Programování hardwarové desky Micro:bit • Sestavení programu a oživení Micro:bitu • Ovládání LED displeje • Tlačítka a senzory náklonu • Připojení sluchátek, tvorba hudby • Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
– používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu – připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá – vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	• Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
– popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní – na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti – vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	Hardware a software • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	OSV – dodržování řádu počítačové učebny a pravidel bezp. provozu počítačů, práce s PC a naše zdraví
– vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Počítačové sítě • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server • Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování)	EGS – vyhledávání informací
– v grafickém editoru dokáže upravit fotografii	Počítačová grafika • Úprava fotografie, změna velikosti, rozlišení, oříznutí • Úprava jasu a kontrastu	MDV – tvorba mediálních sdělení VDO – občans. společnost a škola – prezentace třídy, školy, města

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty
	• Efekty • Prezentace a publikování fotografií	
– diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální identita • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	VDO – odpovědnost za svoje postoje a činy EGS – vyhledávání informací
– vytváří 3D modely, zpracovává různé úhly pohledů – hledá vhodné způsoby řešení – vytvoří model, který uloží do formátu vhodném pro 3D tisk – používá bezpečně 3D tiskárnu a efektivně pracují s materiály pro tisk	3D modelování a 3D tisk • Grafický návrh modelu • Práce s objekty, nastavení parametrů • Zarovnání, seskupování • Použití obrázku, textu • Uložení modelu • Úprava modelů pro tisk • Ovládání 3d tiskárny	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět:

v 6. a 9. ročníku 4 hodiny týdně

v 7. a 8. ročníku 5 hodin týdně

2. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- číslo a proměnná
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy, úlohy se prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

3. Organizace

Výuka probíhá v odborné učebně matematiky, případně v komunitní učebně nebo počítačové učebně, kde je k dispozici různý výukový software.

4. Formy a metody práce

Využívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – frontální výuka, skupinové vyučování, samostatné práce. Zařazení metod, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice ..., zeměpis – měřítko, výpočty..., chemie – řešení rovnic, převody jednotek ...).

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- vede žáky ke stručně a přesně matematicky se vyjadřovat pomocí symbolů
- vede žáky k využívání digitálních zařízení
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím digitálních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky, aby prováděli rozbor problému a plánu řešení, odhadovali výsledky
- učí žáky zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- vede žáky, aby s chybou pracovali jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz
- vede žáky, aby komunikovali na odpovídající úrovni s vyučujícím i se spolužáky
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci ve skupině, respektování

- vede žáky, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vytváří partnerské vztahy učitel-žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu
- učí žáky věcně argumentovat, učí žáky schopnosti sebekontroly
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- uplatňuje individuální přístup jak k talentovanému žáku, tak i k žáku s poruchou učení

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky, aby respektovali názory ostatních
- vede žáky, aby si formovali volní a charakterové rysy
- vede žáky, aby se zodpovědně rozhodovali podle dané situace
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky, aby si zdokonalovali grafický projev
- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce, vede k samostatnosti
- rozvíjí smysl pro povinnost – příprava na výuku
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- vede žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich
- umožňuje žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy
- nabízí příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích

MATEMATIKA

Očekávané výstupy - 2. stupeň

Číslo a proměnná

žák

- M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu
- M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

žák

- M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- M-9-2-02 porovnává soubory dat
- M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-2-01p vyhledává a třídí data
- M-9-2-02p porovnává data
- M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

žák

- M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- M-9-3-06 načrtne a sestojí rovinné útvary
- M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- M-9-3-08 načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- M-9-3-11 načrtne a sestojí sítě základních těles

- M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p sestrojí síť základních těles
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

žák

- M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přir. číslo na čísel. ose	Rozšířené opakování. - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace s přirozenými čísly	
- čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des. číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s des. čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Desetinná čísla. - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek	F - řešení početních úloh OSV – odhad a určení např. ceny nákupu
- zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel	Dělitelnost přirozených čísel. - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
- rozlišuje druhy čar - používá technické písmo k popisu geom. útvarů	Základní pravidla rýsování. - druhy čar, technické písmo	CvM 9 - popis technických výkresů
- rozumí pojmu úhel - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností	Úhel a jeho velikost. - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly	Z - určování zeměpisné polohy
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru - v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné - útvary	Osová souměrnost. - shodné útvary - osová souměrnost - osově souměrné útvary	
- zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku)	Obsah čtverce a obdélníku. - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku	OSV - obsah pokoje, pozemku,...

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
při výpočtech obsahů složitějších obrazců	- obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku)	
- charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kvádru - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru	Povrch a objem krychle a kvádru. - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kvádru - jednotky objemu - objem krychle, kvádru	F - objem
- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastností - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly) - umí sestrojit těžnice, výšky, střední příčky trojúhelníku - umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou	Trojúhelník. - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, výšky, střední příčky - kružnice opsaná, vepsaná	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
- vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - řeší jednoduchou úlohu - ověří výsledek úlohy	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy Pyramidy, postupové úlohy Magické čtverce s přirozenými a desetinnými čísly Sudoku	
- určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života	Krychlové stavby	

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - řeší jednoduché slovní úlohy v oboru celých čísel	Celá čísla - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace	F – měření teploty
- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des. čísla a naopak - porovnává rac. čísla - provádí početní operace s rac. čísly - řeší jednoduché slovní úlohy v oboru racionálních čísel	Racionální čísla - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a des. čísly - zobrazení na číselné ose - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek	F,Ch - numerické výpočty
- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném	Poměr - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru	F - vztahy mezi veličinami

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	- měřítko	Z - měřítko plánu, mapy OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev,...)
- chápe pojem 1% - vypočítá základ, procentovou část, počet procent - řeší slovní úlohy - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - jednoduché úrokování	Procenta - pojem - základ, procentová část, počet procent - slovní úlohy - jednoduché úrokování - promile	Ch – koncentrace OSV – slevy EV – stav ovzduší přítomnost škodlivých látek
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
- rozumí a využívá pojmu úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - určí příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti	Přímá a nepřímá úměrnost - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - grafy	Ch - výpočty pomocí trojčlenky Pú – spotřeba materiálu, benzínu,... Nú- zakázky, počet dělníků,...

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
- určí středově souměrný útvar - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti	Středová souměrnost - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti	
- pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Trojúhelník - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků	
- umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí sestrojit rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku	Rovnoběžníky - pojem - vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku	
- rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestrojit lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Lichoběžník - pojem - konstrukce	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu	Povrch a objem hranolů - pojem hranol - povrch a objem hranolu	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
- vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - řeší různé úlohy - hledá různé postupy řešení - ověří výsledek úlohy	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy Pyramidy, postupové úlohy Magické čtverce s racionálními čísly Sudoku	
- vytvoří z papíru modely krychle, kvádru, hranolů	Modely těles	

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo	Druhá mocnina a odmocnina - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla	
- zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	F - zápis jednotek fyz. veličin
- rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Pythagorova věta - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců)	Výrazy - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin	
- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice - slovní úlohy	F - vztahy mezi veličinami F - řešení fyz. úloh EGS – srovnání států – HDP, počet obyv., ... EV – ochrana život. prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	Základy statistiky - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru - shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů	Z - třídění údajů EV – stav ovzduší EGS – stav obyv., zdravotnictví, průmyslu,...
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu	Kruh, kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu	OSV – zavlažování pozemku,....
- charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce	Válec - pojem - povrch válce - objem válce	OSV – objem a povrch nádrže, bazénu,...
- umí sestavit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice) v konstrukčních úlohách	Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
- hledá logické souvislosti - doplní chybějící členy do číselné a logické řady - řeší logické úlohy - řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení - řeší netradiční geometrické úlohy, hledá různá řešení - vytvoří sítě a modely složitějších těles	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy Kombinační úlohy	

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
- určuje podmínky, za kterých má výraz smysl - provádí krácení a rozšiřování lom. výrazů - provádí početní operace s lomenými výrazy	Lomený výraz - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy	
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech	Rovnice s neznámou ve jmenovateli - řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy	
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic	Soustavy rovnic - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky	OSV – plat, srážky, úroky,...

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zakreslí body v souřadné soustavě - chápe pojem funkce - pozná z obrázku, zda se jedná o graf funkce - určuje definiční obor a množinu hodnot funkce - provádí konstrukci grafu lineární funkce, přímé a nepřímé úměrnosti - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - provádí grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic - užívá funkční vztahy při řešení úloh	Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - interval - pojem funkce - definiční obor, obor hodnot - lineární funkce - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost	OSV – čtení z grafu jízdni řady spotřeba benzínu
- používá pojmy protilehlá odvěsna, přilehlá odvěsna, přepona - zapíše vztah pro funkce sin, cos a tg - určí hodnotu funkce sin, cos a tg pro zadaný úhel pomocí kalkulátoru - zjistí, pro který úhel má gon. funkce zadanou hodnotu pomocí kalkulátoru - používá funkci sinus, cosinus, tangens k výpočtu neznámé strany nebo úhlu v trojúhelníku	Goniometrické funkce - sin, cos, tg - graf - hodnoty na kalkulačce - výpočet hodnoty pro úhel - výpočet úhlu z hodnoty funkce	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	Podobnost - podobnost - poměr podobnosti - dělení úsečky v daném poměru - věty o podobnosti trojúhelníků	OSV - plány

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- charakterizuje jednotlivá tělesa - provádí konstrukce sítě jehlanu, kužele - vypočítá povrch a objem těles	Tělesa - jehlan - kužel - koule - povrch a objem těles	OSV – spotřeba materiálu stavebnictví
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
- hledá logické souvislosti - doplní chybějící členy do číselné a logické řady - řeší logické úlohy - řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické úlohy	
- řeší netradiční geometrické úlohy, hledá různá řešení - vytvoří sítě a modely složitějších těles	Netradiční geometrické úlohy Sítě složitějších těles	

CVIČENÍ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět Cvičení z matematiky se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku po 1 hodině týdně.

2. Vzdělávací obsah

Vzdělávání ve cvičení z matematiky navazuje na výstupy vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a je zaměřeno na

- jejich rozvoj a prohlubování
- osvojování dovedností a vědomostí, které bude moci žák využít při přijímacích zkouškách na střední školu a dále v praktickém životě
- osvojení pojmů, matem. postupů
- seznámení se základy technického kreslení
- rozvoj prostorové představivosti
- vedení k přesnosti a pečlivosti

3. Organizace

Výuka probíhá v odborné učebně matematiky, případně v komunitní učebně nebo počítačové učebně.

4. Formy a metody práce

Využívají se – frontální výuka, skupinové vyučování, samostatné práce, zařazují se i metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami.

Předmět cvičení z matematiky je úzce spjat s ostatními předměty (např. matematika, fyzika – převody jednotek, rovnice, ..., zeměpis – měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek, ...)

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- vede žáky k využívání prostředků výpočetní techniky
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím digitálních zařízení
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky, aby prováděli rozbor problému a plánu řešení, odhadovali výsledky
- učí žáky zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- vede žáky, aby s chybou pracovali jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke zdůvodňování matematických postupů
- vede žáky, aby komunikovali na odpovídající úrovni s vyučujícím i se spolužáky
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- vede žáky, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí žáky věcně argumentovat, učí žáky schopnosti sebekontroly

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky, aby respektovali názory ostatních
- vede žáky, aby si formovali volní a charakterové rysy
- vede žáky, aby se zodpovědně rozhodovali podle dané situace
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky, aby si zdokonalovali grafický projev
- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- vede žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich
- umožňuje žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy
- nabízí příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích

Vzdělávací oblast: Matematika

Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- ovládá znaky dělitelnosti - provádí početní operace s rac. čísla - užívá druhou, třetí mocninu a odmocninu ve výpočtech - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vypočítá základ, procentovou část, počet procent - řeší slovní úlohy - provádí početní operace s výrazy - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců)	Dělitelnost, racionální čísla, mocniny, odmocniny - znaky dělitelnosti - racionální čísla - určení druhých, třetích mocnin a odmocnin Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru měřítko - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka Procenta - základ, procentová část, počet procent - slovní úlohy - tabulky, diagramy Výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin	OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev,..) OSV – slevy EV – stav ovzduší přítomnost škodlivých látek

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- určuje podmínky, za kterých má výraz smysl - provádí krácení a rozšiřování lom. výrazů, početní operace s lomenými výrazy - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - řeší lineární rovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli - umí řešit soustavy rovnic - provádí zkoušku řešení - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, soustavou rovnic, úvahou) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - nalézá různá řešení - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice) v konstrukčních úlohách - využívá poznatků osově a středové souměrnosti	Lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy Pythagorova věta - užití Pythagorovy věty Rovnice - lineární rovnice - rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustavy rovnic Slovní úlohy - úlohy na rozdělování, na pohyb, společná práce, směsi Konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků - shodná zobrazení	EGS – srovnání států – HDP, počet obyv., ... EV – ochrana život. prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- umí převody jednotek délky, obsahu - odhaduje a vypočítá obvod a obsah obrazců - umí převody jednotek objemu - odhaduje a vypočítá povrch a objem těles (hranoly, válec, jehlan, kužel, koule) - zvládá základy technického kreslení - zvládá technické normalizované písmo s využitím šablony, popisuje technickým písmem - rozlišuje druhy čar a zná jejich použití v technických výkresech - provádí základní geometrické konstrukce - umí sestavit pravidelné mnohoúhelníky - kótuje délku, rozměry, úhly, oblouky, průměry - okótuje základní geometrické obrazce a jednoduché součástky	Rovinné obrazce – geometrické výpočty - jednotky délky, obsahu - obvody a obsahy trojúhelníků, čtyřúhelníků Tělesa – geometrické výpočty - jednotky objemu - hranoly, válec, jehlan, kužel. koule Technické kreslení - základy rýsování, význam TK - technické písmo - druhy čar a jejich užití - základní geometrické konstrukce - pravidelné mnohoúhelníky - kótování	OSV - obsah pokoje, pozemku,... OSV – objem a povrch nádrže, bazénu,... spotřeba materiálu stavebnictví OSV – rozvoj schopnosti poznávání kreativita

NĚMECKÝ JAZYK JAKO DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

- další cizí jazyk – 3 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku

2. Vzdělávací obsah

- žák získá základní úroveň znalostí pro komunikaci - rozumí známým každodenním výrazům a základním frázím a umí je používat.
- umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, umí na podobné otázky odpovídat
- dokáže se jednoduchým způsobem domluvit

Předmět přispívá k objevování skutečností, umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice, prohlubuje mezinárodní porozumění.

3. Organizace

- jazyková učebna, učebna informatiky

4. Formy a metody práce

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, písemná i ústní reprodukce textu, samostatná práce – vyhledávání informací, práce se slovníkem a autentickými materiály, jazykové hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- olympiády
- příležitostné akce – použití jazyka při vzájemných návštěvách družebních škol

5. Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojování získaných poznatků do širších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení
- k ověřování výsledků

- k vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich použití

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- ke snaze pochopit problém
- k vyhledání vhodných informací
- ke kladení vhodných otázek

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- ke komunikaci na odpovídající úrovni v různých situacích
- k umění naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- k výstižnému a souvislému projevu
- k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

Učitel klade důraz na

- spolupráci v různě velkých skupinách
- utváření příjemné atmosféry v týmu
- utváření schopnosti sebekontroly
- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k respektování názorů ostatních
- k prezentaci vlastních myšlenek a názorů
- k diskusi
- k vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- ke schopnosti efektivně organizovat svou práci
- k vlastnímu zapojení při cestě ke správnému řešení

Kompetence digitální

Učitel vede žáky

- k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní elektronický slovníček, video nebo prezentace vlastních fotografií)
- k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami
- k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

NĚMECKÝ JAZYK JAKO DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Očekávané výstupy - 2. stupeň

Poslech s porozuměním

žák

- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení

žák

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

žák

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk – další cizí jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- žák se seznamuje se správnou výslovností jednotlivých německých hlásek, rozlišuje správnou výslovnost samohlásek, souhlásek a dvojhlásek v jednotlivých slovech, postupně se zdokonaluje - nacvičuje správnou intonaci, slovní a větný přízvuk, postupně se zdokonaluje - osvojuje si postupně správné čtení - rozumí základním pokynům a pozdravům, používá je - zeptá se a odpovídá na jednoduché otázky, dodržuje správný slovosled - rozumí jednoduchému textu, vyhledá v něm požadované informace - odpovídá na jednoduché otázky týkající se přečteného textu - pochytí požadované informace z krátkého telefonického rozhovoru - napíše e-mail, jednoduchý dopis - používá správně určitý a neurčitý člen - sdělí základní informace o sobě, představí i jiné osoby (kamaráda, členy rodiny) - získá základní informace o lidech kolem sebe - vyhláskuje jméno	Zvuková a grafická podoba jazyka Témata: Seznamování, pozdravy, informace o sobě Abeceda Moje třída, škola, kamarádi Zvířata a příroda Denní a týdenní program Hodiny Koníčky, volný čas Sport Rodina, domov Povolání Barvy Nákupy Vybrané reálie německy mluvících zemí Gramatika: Člen určitý a neurčitý Osobní zájmena Slovesa sein a haben Slovesa pravidelná – časování Slovesa způsobová (mogen, können, Vazba ich möchte) + větný rámec	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – cizí jazyk jako prostředek komunikace mezi národy, cestování, vzájemná propojenost zemí EU Vv – památky v německy mluvících zemích OSV – já a moje okolí, seberealizace, mezilidské vztahy, já a moje rodina, tolerance, porozumění v rodině Multikulturní výchova – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů Dějepis – vztah našich a německých a rakouských dějin Zeměpis – učivo o německy mluvících zemích, práce s mapou OSV – využití volného času, správný krok ke zdravému formování osobnosti současného moderního člověka Mediální výchova – počítač + internet jako nezbytná součást komunikace, zpracování projektu na počítači

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vyplní jednoduchý formulář s osobními údaji - řekne co kdo má/dělá rád/nerad - pracuje s číslovkami do 1000 - popíše jednoduše osobu, zvíře, obrázek - popíše průběh, dne, týdne, používá správně časové údaje, umí se zeptat na čas - vypráví o svých zálibách - sdělí informace o své rodině, popíše foto - popíše jednoduše předměty, školní potřeby, ptá se na ně - zná základní informace o německy mluvících zemích – Německo, Rakousko, Švýcarsko	Slovosled věty oznamovací, otázek zjišťovacích a doplňovacích – W-Fragen Slovní a větný přízvuk, větná melodie Číslovky 1-1000 Přivlastňovací zájmena (mein, dein, sein, ihr, unser) Vykání Přivlastňování pomocí –s Předložky (in, aus) 4.pád podstatných jmen Množné číslo Časové údaje (předložky um, von-bis, am) Slovesa ze změnou kmenové samohlásky Slovesa s odlučitelnými předponami + větný rámec	Ov – rok, měsíce, roční období, tradice, svátky

Vyučovací předmět: Německý jazyk – další cizí jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zdokonaluje výslovnost, intonaci, pravopis - získává další informace o německy mluvících zemích - osvojuje si slovní zásobu k jednotlivým probíraným tematickým okruhům - popíše svůj dům, pokoj, činnosti doma - řekne, co jí rád/nerad, popíše svůj jídelníček - objedná si jídlo v restauraci - pohovoří o aktivitách ve svém volném čase - popíše části lidského těla, popíše oblečení - napíše pozvánku na oslavu, poblahopřeje k narozeninám - stručně popíše svou obec/město, cestu do školy, zeptá se na cestu a rozumí odpovědi, umí vysvětlit cestu na určené místo - krátce pohovoří o cestování, kam, kdy, proč by chtěl jet, kde byl, co se mu tam líbilo - učí se vyjadřovat svoje pocity, argumenty pro a proti - napíše krátký pozdrav z prázdnin - koupí si jízdenku, zamluví si ubytování - přikáže někomu něco, poprosí o pomoc - určí místo, kde se co nachází apod.- používá předložky	Témata: Bydlení – dům, pokoj, domácí práce Jídlo Volný čas, kamarádi, záliby Lidské tělo Móda, oblečení Nákupy Oslavujeme – pozvánka, blahopřání Moje město/vesnice Rok, roční doby, měsíce, svátky Prázdniny, cestování Německy mluvící země Gramatika: 3. pád podstatných jmen + opakování 4. pádu Předložky se 3.pádem, se 4.pádem, se 3.i 4.pádem (otázky Wo? Wohin?) Některé ustálené vazby předložek Způsobová slovesa müssen, wollen+vět.rámec Rozkazovací způsob Nulový člen Neurčitý podmět man Ja-nein-doch Zápor nichts/kein Předložky v časových údajích (in, am, um)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – cizí jazyk jako prostředek komunikace mezi národy, cestování, vzájemná propojenost zemí EU Vv – památky v německy mluvících zemích OSV – já a moje okolí, seberealizace, mezilidské vztahy, já a moje rodina, tolerance, porozumění v rodině Multikulturní výchova – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů Dějepis – vztah našich a německých a rakouských dějin Zeměpis – učivo o německy mluvících zemích, práce s mapou OSV – využití volného času, správný krok ke zdravému formování osobnosti současného moderního člověka Mediální výchova – počítač + internet jako nezbytná součást komunikace, zpracování projektu na počítači Ov – rok, měsíce, roční období, tradice, svátky

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- používá správné tvary množného čísla známých podstatných jmen - zná 3.a 4. pád podstatných jmen - rozumí větám v čase minulém, umí utvořit přičestí minulé, převede vetu z času přítomného do minulého - rozumí přiměřeně dlouhému souvislému textu a pochytí z něj podstatné informace	Množné číslo 4.pád osobních zájmen Préteritum sloves sein a haben Časové údaje v minulosti Perfektum + větný rámec, tvoření přičestí minulého, rozdíl v použití pomocných sloves sein a haben	

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět se vyučuje jako samostatný předmět:

v 6., 7., 8.	1 hodina týdně
v 9. ročníku	2 hodiny týdně

2. Vzdělávací obsah

Výchova k občanství se zaměřuje schopnost žáků orientovat se v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní jednání i jeho důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

3. Organizace

Výuka probíhá v komunitní učebně, v knihovně, případně v počítačové učebně.

4. Formy a metody práce

Využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury a internetu)
- práce s časopisy, denním tiskem
- krátkodobé projekty

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, propojování získaných poznatků do širších celků, nalézání souvislosti
- k hodnocení a třídění získaných poznatků a vyvozování závěrů
- k ověřování důsledků
- k volbě různých postupů při řešení zadaných úkolů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- k tvořivému přístupu k řešení problému, k umění vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umění nalézt řešení
- k umění kriticky myslet a k schopnosti hájit svá rozhodnutí
- k schopnosti kladení otevřených otázek

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů a přiměřenému obhajování svých práv
- k umění naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- ke komunikaci na odpovídající úrovni při různých příležitostech
- k umění využívat ke komunikaci vhodné technologie
- k zájmu o náměty, názory, zkušenosti jiných žáků
- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- k argumentaci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

- ke schopnosti spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat
- k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- ke schopnosti hodnotit svoji práci i práci ostatních
- k umění žáků respektovat názory ostatních

- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství
- k utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení
- k akceptování vlastní osobnosti a osobnosti druhých lidí
- k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního a rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- k utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu
- k rozpoznání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- k rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- k zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- ke znalosti legislativy a obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- k odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn
- k utváření pozitivního hodnotového systému
- ke schopnosti žáků zodpovědně se rozhodnout podle dané situace
- k dodržování pravidel slušného chování
- k rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktorů tvořících rámec každodenního života
- k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- k účtě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života a majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- k získávání orientace v aktuálním dění, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- k efektivitě při organizování vlastní práce
- k vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty
- k posilování sebedůvěry

Kompetence digitální

Učitel vede žáky

- k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- k utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

Člověk ve společnosti

žák

- VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Člověk jako jedinec

žák

- VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Člověk, stát a hospodářství

žák

- VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu
- VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Člověk, stát a právo

žák

- VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

- VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Mezinárodní vztahy, globální svět

žák

- VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, Kurzy
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - kriticky přistupuje k mediálním informacím, dokáže posoudit vliv propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) - respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění	Lidská setkání, vztahy mezi lidmi - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - sociální skupiny - prostředí rodiny, školy, mezi vrstevníky - mezilidská komunikace - prostředky komunikace, masmédia - média a jejich vliv lidskou společností Kultura - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice - pravidla chování - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, vliv masmédií na jejím utváření - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	OSV – osvojení vhodných způsobů komunikace mezi lidmi EGS – mezilidská komunikace v globálním hledisku cizí jazyky – prostředek komunikace DVD Etiketa 1. díl kap. 3-7 OSV – porozumění kulturním odlišnostem mezi národy MKV – multikulturalita EGS – tradice v některých zemích Evropy EV – přírodní bohatství a jeho ochrana

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, Kurzy
- rozlišuje nejčastější formy státu, umí porovnat jejich znaky - chápe základní znaky demokratického způsobu rozhodování a objasní jeho výhody pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí a krajů - rozlišuje druhy voleb, volební právo, zná průběh voleb a jejich smysl pro život občanů - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby myšlení a chování lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy chování ve společnosti a zaujímá aktivní postoj k projevům nesnášenlivosti - zná základní dokumenty upravující lidská práva - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva ostatních, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Řízení společnosti - právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu - principy demokracie - znaky demokratického rozhodování a řízení státu - volby a jejich význam, formy voleb - samospráva – orgány a instituce samosprávy, jejich úkoly Zásady lidského soužití - rovnost a nerovnost lidí, rovné postavení mužů a žen - svoboda, autorita, vzájemná závislost - morálka a mravnost - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti - problémy lidské nesnášenlivosti, konflikty v mezilidských vztazích - lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, úprava lid. práv v listinách, poškozování lid. práv, šikana, diskriminace	EGS – formy státu v zemích EU OSV – tolerance, solidarita, rovnost mezi lidmi

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, Kurzy
- objasní, jak realistické poznání a hodnocení vlastní osobnosti může kladně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování vytyčených cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - dokáže vysvětlit podstatu fungování trhu na příkladu kupujícího a prodávajícího - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Člověk jako jedinec - osobnost - podobnost a odlišnost lidí – osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - vrozené předpoklady, osobní potenciál - vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, sebehodnocení, osobní hodnoty, stereotypy v posuzování lidí - osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, význam motivace, aktivity, vůle a sebekázně, sebezměna, adaptace na životní změny - stres a jeho účinky - konflikty ve vztazích mezi lidmi Hospodaření - principy tržního hospodářství – trh, nabídka a poptávka - podstata fungování trhu a tvorby ceny - inflace	OSV – vlastní osobnost MV – vliv médií na osobnost

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, Kurzy
- dokáže popsat rozdělení státní moci ČR - rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, zná jednotlivé orgány a instituce státní moci a jejich úlohu - dokáže popsat státní správu - orientuje se v základních politických pojmech - zná základní lidská práva včetně práv dítěte, jejich úpravu v dokumentech - rozliší poškození lidských práv	Právní minimum - právní základy státu – složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - Ústava ČR - státní správa – orgány a instituce, jejich úkoly - politický pluralismus - lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškození lidských práv, šikana, diskriminace	EGS – právní řád v evropských souvislostech

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, Kurzy
- orientuje se v systému úřadů, ví, jak probíhá jednání na úřadech - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy (koupě, os. přeprava, pronájem, oprava věci) - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Občan a právo - právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - státní občanství ČR - styk s úřady - právní řád ČR – význam a funkce práv. řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní normy, předpisy, publikování práv. předpisů - protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví, trestní postižitelnost, druhy trestů	EGS – jsem občan Evropské unie DVD Etiketa 1. díl kap. 11

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Vyučovací předmět praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku.
Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně.

2. Vzdělávací obsah

Výukou předmětu vedeme žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků a k osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci. Klademe důraz na osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně. Při výuce žáci získávají pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě.

Žáci jsou vedeni ke schopnosti organizace a plánování práce a dodržení technologické kázně.

Vzdělávací obsah přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Učí se vyhledávat důležité informace, které pro ně mohou být pomocí při rozhodování o jejich dalším profesním zaměření.

3. Organizace

- učebna
- školní pozemek
- cvičná kuchyně

4. Formy a metody práce

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- spolupráce v menších skupinách
- diskuse

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznávání smyslu a cíle učení
- buduje u žáků pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- učí žáky posoudit vlastní pokrok
- vede žáky ke kritickému hodnocení výsledků své práce a k diskusi o nich
- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky k tomu, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podněcuje žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- učí žáky chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- vede žáky k tomu, aby poznatky aplikovali v praxi
- podporuje u žáků zájem o náměty
- podněcuje žáky ke kladení otevřených otázek

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky k tomu, aby na sebe brali ohledy
- učí žáky správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci vyžaduje správné technické názvosloví
- podněcuje žáky k využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci pracují ve skupinách a spolupracují při řešení problémů
- podněcuje k diskusi a respektování názorů jiných
- učí žáky věcně argumentovat

- pomáhá žákům podle potřeby
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování pravidel při práci
- učí žáky, jak přivolat pomoc při zranění
- vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, k ochraně a ocenění naší kulturní tradice a historického dědictví
- vede žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů, vybavení, materiálů
- vede žáky k dodržování technologických postupů a pravidel, k plnění povinností, vede žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých
- učí žáky dbát na ochranu životního prostředí
- podněcuje žáky k tomu, aby své znalosti využívali v běžné praxi.
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy - 2. stupeň

Pěstelské práce, chovatelství

žák

- ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Příprava pokrmů

žák

- ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

- ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Svět práce

žák

- ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Pěstitelství: - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstování vybraných druhů zeleniny	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny	MR – řešení problémů a rozhodovacích dovedností – dodržování logiky pracovního postupu - hodnoty, postoje, praktická etika – naučit se neplýtvat školním materiálem
Příprava pokrmů: - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - první pomoc při úrazech v kuchyni	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	SR – mezilidské vztahy – vzájemná pomoc mezi spolužáky – komunikace – diskuze nad pracovním postupem, kooperace a kompetice – práce ve větších skupinách OR – seberegulace a sebeorganizace – zásady bezpečnosti a hygieny práce - psychohygiena – hledání pomoci při potížích - kreativita – volit vhodný postup

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Pěstitelství: - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - pěstování květin a léčivých rostlin	okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie Sklizeň a uskladnění rostlin	SR – mezilidské vztahy – vzájemná pomoc mezi spolužáky - komunikace – diskuze nad pracovním postupem - kooperace a kompetice – práce ve větších skupinách OR – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace – zásady bezpečnosti a hygieny práce - kreativita – volit vhodný postup
Příprava pokrmů: - základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- prokáže základní znalosti chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin, používá vhodné pracovní pomůcky - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Pěstitelství, chovatelství Chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu - hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se známými i neznámými zvířaty Ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob jejich pěstování - uskladnění a zpracování ovoce	OR – seberegulace a sebeorganizace – zásady bezpečnosti a hygieny práce SR – mezilidské vztahy – vzájemná pomoc mezi spolužáky, kooperace a kompetice – práce ve větších skupinách
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - soudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Svět práce Trh práce - povolání lidí - druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace - sebepoznávání – osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti - sebehodnocení - vlivy na volbu profesní orientace	MKV – lidské vztahy – přebírat kladné příklady ze svého okolí OSV – stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu, sebekontrola a sebeovládání, tvořivost, originalita, respektování druhých, analýza vlastních postojů

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Svět práce Volba profesní orientace - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, vlastnosti, schopnosti - sebehodnocení - vlivy na volbu profesní orientace - práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnost vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů - přijímací řízení - informace a poradenské služby Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci, regionu - způsoby hledání zaměstnání - psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - problémy nezaměstnanosti - úřady práce	

	Podnikání - druhy a struktura organizací - nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	
--	---	--

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět:

v 6.,7.,8. ročníku 2 hodiny týdně

v 9. ročníku 1 hodina týdně

2. Vzdělávací obsah

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů
- vede k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody

3. Organizace

Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu, případně v počítačové učebně.

4. Formy a metody práce

Užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury a internetu)
- přírodovědné vycházky s pozorováním

- krátkodobé projekty
- využívání digitálních technologií

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, národní parky

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke skupinové práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje žákům prezentaci práce, nechává žákům prostor, aby sami zhodnotili výsledky své práce a reagovali na hodnocení ostatních, argumentovali, přijali kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

PŘÍRODOPIS

Očekávané výstupy

Obecná biologie a genetika

žák

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů

- P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Biologie hub

žák

- P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

Biologie rostlin

žák

- P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Biologie živočichů

žák

- P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie člověka

žák

- P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
- P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Neživá příroda

žák

- P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Základy ekologie

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému
- P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody

žák

- P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-rozliší základní projevy a podmínky života, vysvětlí průběh a význam fotosyntézy - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgán. soustava - rozlišuje pojmy – pohlavní a nepohlavní rozmnožování, uvádí konkrétní příklady k těmto způsobům rozmnožování - diskutuje na téma významu rozmnožování z hlediska dědičnosti - na konkrétním příkladu objasní výskyt a význam bakterií a virů v přírodě a u člověka - uvede některé typy virových a bakteriálních nemocí a vysvětlí prevenci nákazy	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života) Základní struktura života (buňky, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné) Organismy a prostředí (vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězec, rovnováha v ekosystému) Viry a bakterie (výskyt, význam a praktické využití)	OSV - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium EV - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život Z - Planeta Země EV- rozmanitosti přírody, probudit citový vztah CH8 - chemické látky EV-potravní řetězec, zachování rovnováhy EV - vliv prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví (viry a bakterie) EGS- pandemie nemocí, očkování EV- neléčit virová onemocnění antibiotiky EGS- revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům OSV -základní hygienické návyky

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem rostlin - zná význam řas a vybrané zástupce - popíše vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vybrané živočichy zařazuje do hlavních taxonomických skupin - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Houby bez plodnic (základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy) Houby s plodnicemi (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami) Lišejníky (výskyt a význam) Systém rostlin (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas) Význam rostlin a jejich ochrana (řasy) Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočichů (živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování) Vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů) Rozšíření, význam a ochrana živočichů (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy)	OSV - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium EV - ekosystém les Čj - práce s literaturou Ch - účinky látek obsažených v jedovatých houbách na člověka EV- symbioza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší EV - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás) OSV - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium Z - rozšíření zvířat na Zemi Ch - insekticidy Vk - základní hygienické návyky EV1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí - stručně charakterizuje znaky, stavbu a život bezobratlých živočichů - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - poznává vybrané druhy bezobratlých živočichů - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - uvede konkrétní příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje pojmy – potravní řetězec, producent, konzument, predátor, cizopasník, rozkladač, ekosystém, ekologie - popíše z pohledu ekologie vzájemné vztahy mezi organismy - na příkladech objasní vztah mezi živými a neživými složkami ekosystému - popíše význam používání lupy a mikroskopu v přírodopisu	Projevy chování živočichů Prvoci. Bezobratlí živočichové. Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Ostnokožci Praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem) Organismy a prostředí – (vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému) Ochrana přírody a životního prostředí (globální problémy a jejich řešení, chráněná území) Praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče)	Př. - 8. roč. - roztoči a onemocnění nervové soustavy EV- narušení přírodní rovnováhy EV - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- popisuje stavební části mikroskopu - používá správně techniku při pozorování lupou a mikroskopem - výsledky zaznamená písemně do laboratorního protokolu - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, modely hub, přírodní materiály, trvalé preparáty, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy.

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů - porovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů, rozlišuje základní zástupce i za použití digitální techniky - porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů - popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí - diskutuje o globálních problémech a navrhuje	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování) Vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva) Organismy a prostředí (populace, společenstva) Ochrana přírody a životního prostředí (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)	OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění EV - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) EV - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás), EV - vliv člověka na prostředí, nutnost ochrany Z - rozšíření organismů, migrace ptáků Vk - základní hygienické návyky D - tradice rybníkářství, využití zvířat pro člověka EGS – mezinárodní smlouvy o rybolovu F - magnetismus OSV - regulace vlastního jednání za účelem aktivní ochrany životního prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
jejich řešení - udává konkrétní příklady narušení, rovnováhy v ekosystému - seznamuje se s potřebou ochrany přírody a ŽP - dokáže rozpoznat a pojmenovat vybrané zástupce živočichů - určí základní druhy rostlin a stromů, při poznávání využívá webové aplikace - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - vysvětlí vývoj rostlin - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek) Anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)) Fyziologie rostlin (základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování) Systém rostlin (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kaprad'orostů – plavuně, přesličky, kapradiny, nahosemenných a krytosemenných rostlin – jednoděložných a dvouděložných, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců)	OSV - vnímání významu i vlastní odpovědnosti za ochranu životního prostředí EV - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) EV - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí EV - zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé); příčiny, důsledky a řešení ekologických problémů Vo - ochrana životního prostředí Z – ekosystémy OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění OSV - moje učení VMEGS - významní vědci a jejich objevy

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí (kořen, stonek, list, květ, plod) - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná vybrané zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrždit - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s literaturou, obrázky, digitální technikou a webovými aplikacemi - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí - diskutuje o globálních problémech a navrhuje jejich řešení - udává konkrétní příklady narušení, rovnováhy v ekosystému - seznamuje se s potřebou ochrany přírody a ŽP	Význam rostlin a jejich ochrana Ochrana přírody a životního prostředí (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)	EV – rostliny- producenti, potravní řetězec EV – význam lesa, ochrana lesů EGS – hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV – léčivé rostliny, bio – produkty EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka OSV - regulace vlastního jednání za účelem aktivní ochrany životního prostředí OSV - vnímání významu i vlastní odpovědnosti za ochranu životního prostředí EV - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- dokáže rozpoznat a pojmenovat vybrané zástupce živočichů - určí základní druhy rostlin a stromů, při poznávání využívá webové aplikace - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek)	EV - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí EV - zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé); příčiny, důsledky a řešení ekologických problémů Vo - ochrana životního prostředí Z – ekosystémy OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění VMEGS - významní vědci a jejich objevy D - historické objevy

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, mikroskop a pomůcky k mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy.

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- popíše vnitřní a vnější stavbu těla savců za použití odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, apod.) - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce - pozná vybrané zástupce - při poznávání používá webové aplikace - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - určí polohu, popíše stavbu a funkci orgánových soustav lidského těla - vysvětlí provázanost jednotlivých orgánů či orgánových soustav na fungování lidského těla - vyhledává potřebné informace v literatuře, využívá digitální techniky - uvede příklady názorů na vznik člověka	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování) Vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – savci) Anatomie a fyziologie (stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost) Fylogeneze a ontogeneze člověka (rozmnožování člověka)	EV - ekosystémy (význam, změny lidskou činností) EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov EV, OSV – chov domácích savců Z - Rozšíření živočichů MKV- rasy, národnostní menšiny VDO- tolerance k odlišnostem D - vývoj člověka Tv- význam posilování, udržování kondice Ch- výživa, cukry, tuky, bílkoviny Vk - zdravý životní styl, první pomoc F - šíření zvuku, akustika - ucho

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka - žák umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - popíše vznik a vývin jedince (oplození, těhotenství, porod) - charakterizuje hlavní období lidského života - rozlišuje vstupní brány nemocí - je seznámen s přenosem a původci nemocí - zachovává praktické zásady prevence a postupy při léčení běžných nemocí - objasňuje pojmy – imunita, alergie, infekce, epidemie, karanténa, prevence, zdravý životní styl - vysvětlí rozvoj civilizačních chorob vlivem zhoršování životních podmínek - shromažďuje údaje o problematice zdravého životního stylu - objasní pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - rozlišuje pojmy – pohlavní a nepohlavní rozmnožování - uvádí konkrétní příklady k těmto způsobům rozmnožování - vysvětlí pojmy: dědičnost, gen, chromozom, DNA,	Nemoci, úrazy a prevence (příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie) Dědičnost a proměnlivost organismů (podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení)	F- zákon zachování energie, přeměna energie EGS- hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě EV- znečištěné ovzduší, exhalace MDV- využití médií Varování- špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství EV- pitný režim, ochrana vodních zdrojů- udržitelný rozvoj VZ- sexualita, pohlavně přenosné choroby EGS- pandemie AIDS EV- geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad Ch- nukleové kyseliny

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
znak - stručně popíše příklady dědičnosti v praktickém životě a podmínky ovlivňující znaky jedinců - prakticky provede základní ošetření poraněné osoby - předvede na figuríně první pomoc při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání přírody	OSV - seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel) VMEGS - významní vědci a jejich objevy

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - popíše stavbu Země - vysvětluje význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi - umí vysvětlit rozdíl mezi horninou a nerostem - s pomocí literatury, obrázků určí vzorky na základě charakteristických znaků - rozlišuje horniny vyvěřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - uvádí fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin - vyhledává informace o výskytu a praktickém využití zástupců hornin a nerostů, využívá digitální techniky - rozlišuje příčiny a důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů - porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy	Země (vznik a stavba Země) Nerosty a horniny (vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků) Vnější a vnitřní geologické procesy (příčiny a důsledky) Půdy (složení, vlastnosti a význam půdy)	OSV - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium Z - planeta Země, vývoj Země, vznik a zánik zemské kůry, rozšíření hornin a nerostů na Zemi, geologické děje, koloběh látek a vody, rozšíření půd na Zemi, atmosféra Ch - chemické složení Země, chem. vzorce, značky prvků F - vesmír, látky a tělesa, mechanické vlastnosti kapalin a plynů D - vývoj člověka EV - přírodní zdroje (surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, hospodaření s nimi)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- diskutuje o problémech devastace půd a možnostech její rekultivace - uvádí konkrétní význam půd pro výživu rostlin, živočichů i člověka - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - diskutuje o významu vody a teploty prostředí pro život - diskutuje o ochraně a využití přírodních zdrojů - rozlišuje pojmy – počasí, podnebí - objasní význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vyhledává informace o změnách podnebí a počasí na Zemi - vyhledává informace o vlivu znečištění ovzduší a klimatických změnách na živé organismy a na člověka - vysvětlí příčiny vzniku mimořádných událostí - vyhledává světové přírodní katastrofy - seznámí se s nejčastějšími přírodními událostmi v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) - popíše, jak se má chovat při mimořádných událostech - prokáže, jak se má chránit v mimořádných situacích	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí) Podnebí a počasí ve vztahu k životu (význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka) Mimořádné události způsobené přírodními vlivy (příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi)	MV-přírodní katastrofy, zemětřesení EV-aktivní přístup k ochraně ŽP EV-principy udržitelného rozvoje

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

2. Vzdělávací obsah

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Zdravotní tělesná výchova

Součástí vzdělávacího oboru Tělesná výchova je tematický okruh Zdravotní tělesná výchova. Prvky Zdravotní tělesné výchovy jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky. V případě žáků se zdravotním oslabením probíhá výuka formou individuální integrace, a především individuálním přístupem vyučujícího k žákovi.

Důležité je:

- vést žáky k tomu, aby dbali na osobní čistotu těla, prádla, oděvu, cvičebního úboru
- vést žáky k tomu, dodržovali čistotu a pořádek v prostředí tělocvičny
- seznamovat žáky s vhodnou životosprávou
- do programu dne zařazovat pohybové aktivity (tělovýchovné chvilky)
- upozorňovat žáky na vliv dostatečného množství pohybu pro jejich zdravý vývoj (mimoškolní sportování)
- předcházet úrazům tím, že dbáme, aby žáci dodržovali pokyny týkající se jejich bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky, aby si uvědomovali, že při mimoškolních pohybových aktivitách musí dbát na svou bezpečnost, uvažovat o svém chování a dodržovat pokyny dospělých, aby vyrostli ve zdravé lidi
- vést žáky k tomu, aby uměli zavolat pomoc v případě, že se vyskytnou u úrazu

3. Organizace

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

4. Formy a metody práce

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: MKV, EV, MDV a VDO

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k poznávání smyslu a cíle svých aktivit
- k plánování, organizaci a řízení vlastní činnosti
- k užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele
- ke zpracovávání informací o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- k vnímání nejrůznějších problémových situací a k řešení problémů
- k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím a k jejich obhajobě
- k uvědomění si zodpovědnosti svých rozhodnutí a k jejich zhodnocení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k osvojení si kultivovaného ústního projevu
- k zapojení se do diskuze
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

- ke spolupráci ve skupině
- k vytváření pravidel práce v týmu
- k poskytnutí pomoci
- k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- k dodržování dohodnutých kvalit a postupů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k respektování názorů ostatních
- k formování volných a charakterových rysů
- k zodpovědnému rozhodnutí podle dané situace
- k aktivnímu se zapojení do sportovních aktivit
- k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- k rozlišování a uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- k efektivitě při organizování vlastní práce
- k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- k ovládání základních postupů první pomoci
- k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- k hodnocení svých výsledků

Kompetence digitální

Učitel vede žáky

- k využívání prostředků a technologií, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví

- k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 2. stupeň

Činnosti ovlivňující zdraví

žák

- TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

žák

- TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Činnosti podporující pohybové učení

žák

- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – dívky

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá cvičební prvky na kladince, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i	Atletika Běh vytrvalostní (1500 m) Běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký (z místa) Skok vysoký Hod kriketovým míčkem (na dálku) Hod granátem (na dálku) Běh 60 m Štafetový běh, běžecká abeceda Gymnastika Akrobacie-přemet stranou Kotouly – vpřed, vzad, letmo Kruhy- základní cviky na kruzích Kladinka – základní cviky, obraty Přeskoky s odrazem trampolínky Švédská bedna – přeskok, skrčka, roznožka Šplh- s a bez přírazu Rytmiická a kondiční gymnastika-cvičení na hudbu Kondiční cvičení – žebřiny, lavičky, švihadla, posilování Úpolové postoje Běh s překonáváním překážek	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy Z, D, Př

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - uplatňuje své znalosti přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Sportovní hry-ringo, kopaná, basebal, basketbal, florbal, vybíjená, přehazovaná Bruslení, lední hokej, lyžování (dle podmínek) Cyklistika (dle podmínek) Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko-branném kurzu	Projekt – Dopravní výchova Projekt – Školní desetiboj Projekt – Mimořádné události

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – chlapci

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá cvičební prvky na kladince, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km	Atletika Běh vytrvalostní (1500 m) Běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký (z místa) Skok vysoký Hod kriketovým míčkem (na dálku) Hod granátem (na dálku) Vrh koulí Běh 60 m Štafetový běh, běžecká abeceda Gymnastika Akrobacie-přemet stranou Kotouly – vpřed, vzad, letmo Kruhy- základní cviky na kruzích Kladinka – základní cviky, obraty Přeskoky s odrazem trampolínky Švédská bedna – přeskok, skrčka, roznožka Šplh- s a bez přírazu Rytmiická a kondiční gymnastika-cvičení na hudbu Kondiční cvičení – žebřiny, lavičky, švihadla, posilování Úpolové postoje	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy Z, D, Př

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - uplatňuje své znalosti přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Běh s překonáváním překážek Sportovní hry-ringó, kopaná, basebal, basketbal, florbal, vybíjená, přehazovaná Bruslení, lední hokej, lyžování (dle podmínek) Cyklistika (dle podmínek) Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko-branném kurzu	Projekt – Dopravní výchova Projekt – Školní desetiboj Projekt – Mimořádné události

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – dívky

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá cvičební prvky na kladince, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km	Atletika Běh vytrvalostní (1500 m) Běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký (z místa) Skok vysoký - zlepšování techniky Hod granátem (na dálku, na cíl) Vrh koulí Běh 60 m Štafetový běh, běžecká abeceda Gymnastika Akrobacie - přemet stranou Kotouly – vpřed, vzad, letmo Kruhy - základní cviky na kruzích Kladinka – základní cviky, obraty Přeskoky s odrazem trampolínky Švédská bedna – přeskok, skrčka, roznožka Šplh - s a bez přírazu Rytmická a kondiční gymnastika-cvičení na hudbu Kondiční cvičení – žebřiny, lavičky, švihadla, posilování Úpolové postoje Běh s překonáváním překážek Sportovní hry-ringó, kopaná, basebal, basketbal, florbal, vybíjená, přehazovaná	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy Z, D, Př

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - uplatňuje své znalosti přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Bruslení, lední hokej, lyžování (dle podmínek) Cyklistika (dle podmínek) Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko-branném kurzu	Projekt – Dopravní výchova Projekt – Školní desetiboj Projekt – Mimořádné události

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – chlapci

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá cvičební prvky na kladince, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km	Atletika Běh vytrvalostní (1500 m) Běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký (z místa) Skok vysoký - zlepšování techniky Hod granátem (na dálku, na cíl) Vrh koule - zlepšování techniky Běh 60 m Štafetový běh, běžecká abeceda Gymnastika Akrobacie-přemet stranou Kotouly – vpřed, vzad, letmo Kruhy- základní cviky na kruzích Kladinka – základní cviky, obraty Přeskoky s odrazem trampolínky Švédská bedna – přeskok, skrčka, roznožka Šplh- s a bez přírazu Rytmická a kondiční gymnastika-cvičení na hudbu Kondiční cvičení – žebřiny, lavičky, švihadla, posilování Úpolové postoje Běh s překonáváním překážek Sportovní hry - ringo, kopaná, basebal, basketbal, florbal, vybíjená, přehazovaná	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy Z, D, Př

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - uplatňuje své znalosti přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Bruslení, lední hokej, lyžování (dle podmínek) Cyklistika (dle podmínek) Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu	Projekt – Dopravní výchova Projekt – Školní desetiboj Projekt – Mimořádné události

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – dívky

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá cvičební prvky na kladince, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km	Atletika Běh vytrvalostní (1500 m) Běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký (z místa) Skok vysoký - zlepšování techniky Hod granátem (na dálku, na cíl) Vrh koule - zlepšování techniky Běh 60 m Štafetový běh, běžecká abeceda Gymnastika Akrobacie - přemet stranou Kotouly – vpřed, vzad, letmo Kruhy- základní cviky na kruzích Kladinka – základní cviky, obraty Přeskoky s odrazem trampolínky Švédská bedna – přeskok, skrčka, roznožka Šplh- s a bez přírazu Rytmická a kondiční gymnastika - cvičení na hudbu Kondiční cvičení – žebřiny, lavičky, švihadla, posilování Úpolové postoje Běh s překonáváním překážek Sportovní hry - ringo, kopaná, basebal, basketbal, florbal, vybíjená, přehazovaná	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy Z, D, Př

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - uplatňuje své znalosti přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Bruslení, lední hokej (dle podmínek) Cyklistika (dle podmínek) Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě - uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko-branném kurzu	Projekt – Dopravní výchova Projekt – Školní desetiboj Projekt – Mimořádné události

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – chlapci

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá cvičební prvky na kladince, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km	Atletika Běh vytrvalostní (1500 m) Běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký (z místa) Skok vysoký - zlepšování techniky Hod granátem (na dálku, na cíl) Vrh koule - zlepšování techniky Běh 60 m Štafetový běh, běžecká abeceda Gymnastika Akrobacie - přemet stranou Kotouly – vpřed, vzad, letmo Kruhy - základní cviky na kruzích Kladinka – základní cviky, obraty Přeskoky s odrazem trampolínky Švédská bedna – přeskok, skrčka, roznožka Šplh- s a bez přírazu Rytmická a kondiční gymnastika-cvičení na hudbu Kondiční cvičení – žebřiny, lavičky, švihadla, posilování Úpolové postoje Běh s překonáváním překážek Sportovní hry - ringo, kopaná, basebal, basketbal, florbal, vybíjená, přehazovaná	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy Z, D, Př

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - uplatňuje své znalosti přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Bruslení, lední hokej (dle podmínek) Cyklistika (dle podmínek) Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě - uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko-branném kurzu	Projekt – Dopravní výchova Projekt – Školní desetiboj Projekt – Mimořádné události

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – dívky

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá cvičební prvky na kladince, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km	Atletika Běh vytrvalostní (1500 m) Běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký (z místa) Skok vysoký - zlepšování techniky Hod granátem (na dálku, na cíl) Vrh koule - zlepšování techniky Běh 60 m Štafetový běh, běžecká abeceda Gymnastika Akrobacie-přemet stranou Kotouly – vpřed, vzad, letmo Kruhy- základní cviky na kruzích Kladinka – základní cviky, obraty Přeskoky s odrazem trampolínky Švédská bedna – přeskok, skrčka, roznožka Šplh- s a bez přírazu Rytmiická a kondiční gymnastika-cvičení na hudbu Kondiční cvičení – žebřiny, lavičky, švihadla, posilování Úpolové postoje Běh s překonáváním překážek Sportovní hry-ringó, kopaná, basebal, basketbal, florbal, vybíjená, přehazovaná	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy Z, D, Př

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - uplatňuje své znalosti přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Bruslení, lední hokej (dle podmínek) Cyklistika (dle podmínek) Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko-branném kurzu	Projekt – Dopravní výchova Projekt – Školní desetiboj Projekt – Mimořádné události

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – chlapci

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá cvičební prvky na kladince, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km	Atletika Běh vytrvalostní (1500 m) Běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký (z místa) Skok vysoký - zlepšování techniky Hod granátem (na dálku, na cíl) Vrh koule - zlepšování techniky Běh 60 m Štafetový běh, běžecká abeceda Gymnastika Akrobacie - přemet stranou Kotouly – vpřed, vzad, letmo Kruhy- základní cviky na kruzích Kladinka – základní cviky, obraty Přeskoky s odrazem trampolínky Švédská bedna – přeskok, skrčka, roznožka Šplh- s a bez přírazu Rytmická a kondiční gymnastika-cvičení na hudbu Kondiční cvičení – žebřiny, lavičky, švihadla, posilování Úpolové postoje Běh s překonáváním překážek Sportovní hry - ringo, kopaná, basebal, basketbal, florbal, vybíjená, přehazovaná	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy Z, D, Př

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - uplatňuje své znalosti přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu Bruslení, lední hokej (dle podmínek) Cyklistika (dle podmínek) Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko-branném kurzu	Projekt – Dopravní výchova Projekt – Školní desetiboj Projekt – Mimořádné události

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

2. Vzdělávací obsah

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a vytváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře).

3. Organizace

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebně informatiky, v komunitní učebně, v knihovně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

4. Formy a metody práce

- skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie
- učitel vede žáky k zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

- učitel sleduje pokrok všech žáků při hodině
- učitel vede žáky k využívání výpočetní techniky
- učitel vede žáky kriticky hodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k plánování postupů
- učitel vede žáky k vyhledávání informací vhodné k řešení problému
- učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností, k objevování různých variant řešení
- učitel vede k samostatnému řešení problémů a zvolení vhodného způsobu řešení
- učitel vede k uvážlivému rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vede žáky k výstižné argumentaci
- učitel vede žáky k formulaci a vyjádření své myšlenky a názoru v logickém sledu, k výstižnému a kultivovanému vyjadřování
- učitel vede žáky k porozumění různých typů textů a záznamů
- učitel vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k sebedůvěře
- učitel vede žáky k dodržování pravidel
- učitel vede žáky ke spolupráci ve skupině
- učitel vede žáky k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učitel vede žáky k věcné argumentaci

Kompetence občanské

- učitel zadává úkoly ve skupině způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- učitel vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- učitel vede žáky k dodržování hygieny práce

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- učitel poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

VV-9-1-01	vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
VV-9-1-02	zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
VV-9-1-04	vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
VV-9-1-05	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
VV-9-1-06	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p	uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
VV-9-1-02p	při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-06p	vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozeznává základní tvary, linie a struktury - používá různé způsoby výtvarného projevu - využívá vizuálně-obrazné vyjádření k zachycení reálné nebo abstraktní zkušenosti - interpretuje své zážitky - studuje realitu kolem sebe a vnímá dva protiklady vzájemně působící na sebe	Linie Tvary Barvy Stínování Textury Protiklady, podobnosti Vyjádření tvaru a objemu	OSV, EV
- orientuje se v nauce o barvě	Dělení a míchání barev	
- rozvíjí výtvarné techniky	Plošné a prostorové výtvarné techniky (kresba, malba, reliéf, rytina, práce s hlinou nebo sádkou)	
- při poslechu hudby modeluje své vlastní fantazie - tvoří na základě smyslového vnímání - ve vlastní tvorbě používá citový zážitek, dojmy a prožitky - uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení	Smyslové vnímání Rozvoj vlastní představivosti	HV- rytmus, melodie, hudební nahrávky OSV – kreativita, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí. Jak se promítá mé já ve výběru výrazových prostředků
- uvědomuje si prostorové vztahy ve svém okolí a rozložení hmoty v prostoru	Smyslové vnímání a pozorování přírody Dekorativní práce	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- za pomoci dějin umění rozliší typické prvky té doby, převede do kresby nebo malby za pomoci tradičních materiálů - interpretuje své pocity a nálady v rovině smyslového vyjádření, na papír zachycuje zvyky a tradice	Výtvarné osvojování dějin umění Prvotní výtvarné projevy Zvyky a tradice	MV, D Ilustrace literárního díla

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- studuje a pozoruje realitu kolem sebe - vnímá dva protiklady vzájemně působící na sebe - interpretuje své zážitky	Linie Tvary Barvy Stínování Šrafování Vyjádření tvaru a objemu Zmenšování a zvětšování Symetrie a asymetrie Perspektiva	OSV, M
- uvědomí si odlišnou kontextuální podmíněnost a změny okolí vzniklé vlivem člověka a interakci s realitou - maluje tematickou práci vycházející z pozorování přírody a z ročního období	Smyslové vnímání a pozorování přírody Práce s barvou - míchání odstínů jedné barvy - barevné pokusy	EV, OSV, Př, Z
- využívá vizuálně-obrazné vyjádření k zachycení reálné nebo abstraktní zkušenosti (pohybové, hmatové, sluchové)	Stínování Protiklady Vyjádření tvaru a objemu	
- za pomoci dějin umění rozliší typické prvky té doby, převede do kresby nebo malby za pomoci tradičních materiálů	Umělecké směry 14.-17. století	MV – Čj, D

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- poznává zvyky a tradice svého regionu, vytvoří výrobky z materiálů charakteristických pro danou dobu, či slavnost - interpretuje a ověřuje účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Regionální zvyky a tradice Práce s různorodým materiálem Fotografie Animovaný film Komiks Tiskoviny Reklama	Ov MDV-Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- samostatně vytváří bohatou škálu obrazových vyjádření - správně zachytí proporce, perspektivu - umí předlohu znázornit reálně či stylizovat - rozvoj pozorování a studijní kresby - vybírá vlastní prožitky pro originální vyjádření - chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa - rozvíjí své znalosti o perspektivě - poznává základní umělecké slohy, směry a některé představitele - používá uměleckou tvorbu jako podnět k vlastní tvorbě - uplatňuje svoji osobitost a subjektivitu ve vlastní práci i v interpretaci tvorby ostatních - zkouší různé výtvarné techniky	Kresebné studie Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání) Proporce lidské postavy Rozvíjení smyslové citlivosti Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek Dle možností návštěva aktuálních výstav, stálé expozice, historické památky města Možnosti přenesení viděného na papír Výtvarné umění 18.-19. století Základní umělecké směry a slohy - vybraní představitelé Interpretace vlastní tvorby i děl výtvarného umění Hodnocení vlastní tvorby a tvorby ostatních Volná malba Plastika Papír	OSV – rozvoj schopností poznávání TV, VZ, M EV – vztah člověka k prostředí přírodní děje Hv Ov M MV - Ov, D OSV

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
	Objekty Texty Písmo Koláž Roláž Asambláž Linoryt Iris folding Zentangle aj	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- využívá své znalosti o liniích, tvaru, barvě, kontrastu a perspektivě k vlastnímu originálnímu vyjádření - vybírá a kombinuje obrazové prožitky pro vlastní originální vyjádření a porovnává účinek s běžně užívanými postupy - vnímá vztahy zrakem a ostatními smysly - uplatňuje své zkušenosti s výtvarnými technikami - poznává teorii výtvarného umění a jeho metody - používá uměleckou tvorbu jako podnět k vlastní tvorbě - obhajuje osobní postoje k vlastní práci a umělecké tvorbě - diskutuje o obsahu a jeho proměnách, chápe umění jako způsob poznání a komunikace - vysvětluje výsledky tvorby s respektováním záměru autora, pokouší se o mediální prezentaci	Variabilita práce s linií, tvary, světlem a stínem, zdokonalování perspektivy a rovnoběžného promítání Realistické a fantazijní prvky v umění Smyslové účinky obrazných vyjádření Další výtvarné techniky, fotografie, videoart atd. Teorie výtvarného umění Umělecké směry a hnutí 20. - 21. století Inspirace v umění, problematika kýče, epigonství, módnosti, padělání, reprodukcí Vyjádření vlastního názoru a snaha o recenzi shlédnuté výstavy, nebo umělecké tvorby Aktuální výstavy Mediální prezentace	OSV D – historické souvislosti 20. stol. HV – výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě OSV – hodnoty, postoje MV MV, OV

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět se vyučuje jako samostatný předmět:
v 6. a 7. ročníku 1 hodina týdně

2. Vzdělávací obsah

Výuka předmětu přináší žákům základní poznání o člověku v souvislosti s ochranou jeho zdraví. Žáci se učí aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení. Taktéž si rozšiřují a prohlubují poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, partnerských vztazích i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

3. Organizace

Výuka probíhá v komunitní učebně, v knihovně, případně v počítačové učebně.

4. Formy a metody práce

Využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury a internetu)
- krátkodobé projekty

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání a třídění informací a vyvozování závěrů z nich
- ke schopnosti uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- k tvořivému přístupu k řešení problémů, umění vyhledat vhodné informace a pracovat s nimi
- k vnímání různých problémových situací ve škole i mimo ni, promýšlení a plánování způsobů řešení problémů s využitím vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů souvisle a kultivovaně
- k naslouchání promluvám druhých lidí, ke snaze porozumět jim, vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

- ke schopnosti spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat
- ke snaze upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- ke schopnosti žáků respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot
- ke schopnosti žáků vcítit se do situace jiných lidí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- k efektivitě při organizování vlastní práce

- k využívání svých znalostí i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

Učitel vede žáky

- k rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

VZ-9-1-01	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
VZ-9-1-02	vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
VZ-9-1-03	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
VZ-9-1-04	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
VZ-9-1-05	usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-06	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
VZ-9-1-07	dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
VZ-9-1-08	uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

- VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- VZ-9-1-04p VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
- VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, dokáže komunikovat a spolupracovat v rámci rodiny, ve skupině ve škole, mezi vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity – rodiny, třídy, spolku- a uvede příklad pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví -respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• Vztahy mezi lidmi • - rodina a její funkce, domov • - role v rodině • - kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství • - ekonomika domácnosti • - vrstevnická skupina • - prostředí školy, vztahy a pravidla soužití • - obec, spolek • • • Změny v životě člověka • - dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny • • • • •	OSV – komunikace EV – rodina a životní prostředí, prostředí domova Projekt: Komunikační dovednosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví, diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - projevuje odpovědný vztah k vlastnímu zdraví, k pravidlům zdravého životního stylu - usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví - využívá osvojené techniky relaxace k regeneraci organismu, dokáže sestavit kvalitní rozvrh svých činností - hodnotí své okolí z hlediska bezpečí, dokáže poskytnout první pomoc, popř. zavolat odbornou pomoc - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	• Zdravý život - výživa a zdraví – zásady zdravého stolování, pitný režim - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování - denní režim – vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim • • • • Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky, neznámými lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech	Tv – zdravý pohyb OSV – duševní hygiena MV – vliv reklam na výživu EV – zdravé životní prostředí Projekt: Jídelníček

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mez účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity - postup v případě dopravní nehody – tísňová volání, zajištění bezpečnosti • • • Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznávání a sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vlastní identity - vztah k sobě samému a k druhým lidem - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - cvičení sebereflexe - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - zaujetí hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování	

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Hodnoty a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce - základní lidské potřeba a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, podpora zdravého životního stylu - programy podpory zdraví - odpovědnost jedince za zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví - zásady zdravého životního stylu - ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosičnými chorobami	OSV – pomoc nemocným a postiženým EV – vliv životního prostředí na zdraví MV – preventivní programy v médiích, vliv médií na zdraví MV – vliv médií, reklamy v médiích EV – zdravé životní prostředí MV – prevence v médiích

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě -vysvětlí role členů komunity – rodiny, třídy, spolku- a uvede příklad pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví -posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví -projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní a léčebná péče - ochrana před úrazy – odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů - úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě - základy první pomoci Osobnostní a sociální rozvoj – psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu – hledání pomoci při problémech – mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých – přijímání názoru druhých, empatie – chování podporující dobré vztahy – aktivní naslouchání, dialog – efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích – dopad vlastního jednání a chování	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- využívá osvojené techniky relaxace k regeneraci organismu, dokáže sestavit kvalitní rozvrh svých činností - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Rizika ohrožující zdraví - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti - autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění - násilí namířené proti sobě samému - rizikové chování – alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet - násilné chování - těžké životní situace a jejich zvládání - trestná činnost - doping ve sportu - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva - evakuace, činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí	Ch – druhy drog MV – vliv médií, reklamy Projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
-respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli -chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - láska, manželství, vztahy - sexualita jako součást formování osobnosti - zdraví reprodukční soustavy - zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - promiskuita - poruchy pohlavní identity - plánované rodičovství, rodičovství	OSV – změny v dospívání komunikace mezi partnery rodinné vztahy, řešení problémů v rodině Př – pohlavní soustava reprodukce člověka

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. Časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

2. Vzdělávací obsah

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

3. Organizace

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

4. Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- vede žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- vede žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- vede žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- vede žáky k odpovědím na otevřené otázky
- vede žáky k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k využívání skupinového vyučování
- vede žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vede žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vede žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- vede žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- vede žáky k efektivní práci

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích
- vede žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajiny pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

ZEMĚPIS

Očekávané výstupy

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

žák

Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Přírodní obraz Země

žák

Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Regiony světa

žák

Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Společenské a hospodářské prostředí

žák

- Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
- Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Životní prostředí

žák

- Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Česká republika

žák

- Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

žák

- Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Výstupy v následujících tabulkách jsou dílčí, žák je zvládá v jednotlivých ročnících úměrně svým možnostem a schopnostem.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Země a Měsíce, fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období. Tvar a pohyby planety Země Glóbus Měřítka glóbu	MDV – snímky z kosmu OSV – komunikace, naslouchání F – sluneční soustava, skupenství látek Čj – Galaxie x galaxie Př – život ve vesmíru D – stáří kosmu, existence lidstva M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet EGS – důsledky pohybů Země pro život lidí na světě OSV – otázka vlastního názoru na tvar MDV - aktuality M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země Ov – kalendář Př – roční období – změny v přírodě, Čj – 2 významy slova den

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v rejstříku - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje geografickou polohu lokalit - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas	Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; Hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat. Měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě. Přepočet vzdáleností Práce s atlasem Geografická kartografie a topografie – zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; Určování časových pásem, světový čas, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas.	EGS – model Země M- práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Čj – skloňování slova glóbus MDV- zdroj informací (mapy, aktuality) OSV – týmová spolupráce EGS – pohled na svět, ve kterém žijí M- práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př – tématické mapy D – tématické mapy Vv – estetická stránka mapy Čj – názvosloví Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině EGS – časová pásma M – polokružnice, určování času Ov – režim dne – časová pásma Př - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez - vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtoké oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže	Krajinná sféra Země a její složky Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti Pevninské a oceánské tvary zemského povrchu Vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza Čj – četba, synonyma – podnebí, klima F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov – šetření vodou, čistota ovzduší M – nadmořská výška ICT – Internet – zdroj informací ENV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život EGS – propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští OSV – zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí - posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace <u>Světové hospodářství</u> – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů	Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	M – výšečové diagramy D – objevné cesty Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů ENV – podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů EGS – využití oceánů MDV – aktuality
- určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí - posoudí význam mezinárodní vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí	Zeměpis světadílů – polární oblasti	D – dobývání pólů Př – fauna, flóra ENV – klimatické změny, podmínky života EGS – oteplování, mezinárodní spolupráce a výzkum MKV – spolupráce mezi národy OSV – spolupráce ENV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	Zeměpis světadílů – Afrika, Amerika, Asie, Austrálie a Oceánie Afrika – fyzickogeografická sféra Afrika – socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států Amerika – fyzickogeografická sféra Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států Asie – fyzickogeografická sféra	VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě OSV - komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy EGS – život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování MKV – kultura a tradice, rasismus, návštěvy v zahraničí MDV - aktuality, zdroj informací, obrazového materiálu Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce (významné technické objevy, průmyslový pokrok), význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
	Asie - socioekonomická charakteristika, regionalizace, státy Austrálie a Oceánie – fyzickogeografická . a socioekonomická charakteristika Austrálie a Oceánie – regionalizace, státy	Ov – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl Vz - rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků Pč – suroviny pro přípravu pokrmů

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytýčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	Zeměpis světadílů – Evropa: fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států	ENV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě OSV - komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy EGS – život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování MKV – kultura a tradice, rasismus, návštěvy v zahraničí MDV - aktuality, zdroj informací, obrazového materiálu Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce (významné technické objevy, průmyslový pokrok), význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb,

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- určí absolutní geografickou polohu České republiky - vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje	kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl Rv- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků Pč – suroviny pro přípravu pokrmů ENV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje EGS – poloha státu na mapě světa, orientace Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnávání rozlohy F – atmosférické prvky

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost - vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje	Obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry Hospodářství: rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické	OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie EGS – vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničních rodinách MDV – zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality MKV – kultura a tradice Čj – nářečí M – hustota obyv. Př- vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace ENV – vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování OSV – vytvoření názoru na stav hospodářství EGS – postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb MDV – reklama, zdroj informací, aktuality Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	D – historie průmyslu Př- obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, F – typy elektráren ENV – stav životního prostředí OSV - spolupráce, obhajoba vlastního názoru EGS – euroregiony, spolupráce v rámci EU - finance MDV - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů D – historie regionů Ch – průmysl regionů Čj – významné osobnosti M – práce s daty Př - krajina, stav přírody Exkurze: Průmyslový závod ENV – stav životního prostředí, krajiny VDO – život v regionu EGS – postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce MDV - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, hodnocení podle jednotlivých kritérií OSV – řešení problémů místní oblasti D – historie regionu

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	Ch – průmysl regionu Čj – významné osobnosti M – práce s daty

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu	Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st., vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce (významné technické objevy, průmyslový pokrok), význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje		Rv- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací Ch – chemizace v zemědělství (vliv na přírodu, kvalitu potravin), vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – parní stroj, typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků Pč – suroviny pro přípravu pokrmů ICT – zdroj informací MKV –historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik OSV – vztahy mezi lidmi ENV – vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody EGS – život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost ner. surovin, šetření MDV – zdroje informací, aktuality

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě uvede příklady nejvýznamnějších politických vojenských a hospodářských seskupení	Státy světa, Hlavní mezinárodní, politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení Globální problémy současného světa	M – zpracování statistických údajů Ov- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př – vliv přírodních podmínek na osídlení VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa OSV - řešení problémových úkolů – formulace svého názoru, naslouchání, argumenty MKV – politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu EGS – mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu MDV – aktuality, zdroj informací ICT – zdroj informací Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselé deště, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny,

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení		kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch – skleníkový efekt, kyselý dešť, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky Ov – mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami ENV – vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj EGS – globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky gl. problémů pro každého z nás OSV – vlastní zodpovědnost při řešení problémů, komunikace, hledání kompromisu ENV – ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj MDV – kritické vyhodnocení informací

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - využívá aktivně mapy, atlasy, GPS navigaci, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	EGS – globální úroveň životního prostředí – možnosti zlepšení OSV - osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí Př – životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině M – měřítko, poměr CH – živelné pohromy, chemické složení bojových plynů Př – příroda v místní krajině – stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka Vv – náčrtky, plánky VDO – orientace v terénu, práce s mapou MDV – sběr, třídění, zpracování informací ENV – pohyb v přírodě EGS – živelné pohromy, nebezpečí terorismu projekt Mimořádné události

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		